

Business Spirit

The Voice of Estonian Business School

Oktoober 2011

Kadri Ugand:

„Elus ei ole mitte miski võimatu!”

Sisukord

- 3 Uudised/News
- 4 Rektori tervitus
- 5 France and Estonia look in the same direction
- 8 EBSi esinduskogu
- 10 EBSi geenius Oveli Palotu
- 12 Lecturer Laur Sarv
- 14 Tegus ebsikas Tanel Samm
- 16 Vilistlane Kadri Ugand
- 20 Smashing the Glass Ceiling
- 22 Wine as a financial instrument
- 24 Tallinn Fashion Week
- 26 Erasmus: Karim Ramadan
- 28 International relations
- 31 Harvard Business Schoolis töötav Toomas Laarits
- 33 Arvamus: Önnepalavik
- 33 Arvamus: Tööst ja koolist ja tulevikust
- 35 Students vs. EBS

Toimetus

Peatoimetaja: Piret Merimaa

Toimetus: Kadri Lenk, Luise Savik, Silja Aav, Maret Mitt, Anete Palmik, Anastasia Selivanova, Ronja Oosterbeek

Keletoimetajad: Nicola Hijlkema, Killu Paldrok

Fotograafid: Fred-Anders Pärn, Jaanus Ree

Küljendus: Sandra Suursaar

Kaanefoto: Fred-Anders Pärn

Kirjuta meile:

ebsbusinessspirit@gmail.com

Helista: 665 1365

Või astu läbi: ruum 208

Väljaandja: EBSi üliõpilasesindus

Trükk: EBS Print

Tiraaž: 1000

Olgem eestlased, aga saagem eurooplasteks!

„Olgem eestlased, aga saagem eurooplasteks!” soovis

Eesti luuletaja, riigimees ja rahvusliku liikumise juht Gustav Suits 1905. aastal. Ta rõhutas, et ehkki on hädavajalik säilitada ja arendada emakeelt ning rahvuslikke traditsioone, sõltub Eesti majanduse tulevik ilmamajandusega lõimumise edukusest.

106 aastat hiljem on Eesti

Euroopa Liidu, ÜRO ja NATO liige. Peaminister Andrus Ansip usub siiralt kohalike juhtide ja ettevõtjate võimekusse viia Eesti viie rikkama Euroopa

riigi sekka. Sellise ambitsioonika eesmärgi saavutamiseks peab EBSi tudengitel – tulevastel Eesti ettevõtete juhtidel ja omanikel – olema lisaks suurepärastele rahvusvahelise juhtimise oskustele globaalne vaade. Praegused Eesti noored vastutavad selle eest, kas me tõepoolest, nii poliitiliselt kui ka kultuuriliselt, integreerume Euroopasse või säilitame kitsarinnalise, sissepoole vaatava suhtumise ning kindlustame sellega Eestile koht Euroopa aeglaselt arenevate riikide perifeerias.

Sel aastal õpib EBSis 175 täisajaga välisstudengit ning 52 vahetustudengit. Kokku seega rohkem kui 220 välismaalast, mis koos EBSi välisesindusega moodustab 17% tudengkonnast. Selline õppekeskkond pakub hulgaliselt koostöövõimalusi nii kohalikele tudengitele kui ka välisüliõpilastele – alates sotsiaalsest lävimisest kuni päris rahvusvahelise äri ajamiseni. Üks EBSi eesmärkidest on alati olnud olla rahvusvaheliste juhtide ja ettevõtjate kasvulavaks.

Hea EBSi üliõpilane! Ära karda riskida, mõelda ja käituda suurelt! Meie kui tulevased EBSi vilistlased saame käituda tõeliste, mitte perifeeriariiki esindavate juhtide ja ettevõtjatena! Olge julged ning ärge peljake astumast vestlusse EBSi õppehoones mitte eesti keelt kõneleva tudengiga. Looge oma esimene rahvusvaheline ärikontakt juba täna!

Jäägem eestlasteks, aga saagem rahvusvahelisteks ärijuhtideks ja ettevõtjateks!

Piret Merimaa

Foto: Jaanus Ree

Let's stay Estonians, but become Europeans!

“Let's stay Estonians, but become Europeans,” stated Gustav Suits, a famous Estonian poet, politician and leader of the Estonian national movement in 1905.

He pointed to the fact that, despite needing to keep up and develop native languages and traditions, Estonian economic success depends on its ability to integrate into the world economy.

106 years later, Estonia is a member of the European Union, United Nations and NATO. Our Prime Minister Andrus Ansip reflects his true faith in our business leaders and

entrepreneurs while expressing his Big Dream to see Estonia among the five richest countries in Europe.

To attain his ambitious goal, EBS students - the would-be leaders and entrepreneurs of Estonian companies - need to have a global attitude and excel at international management skills. It is the decision of current young people if we do integrate both politically and culturally into Europe or maintain the narrow-minded, inward looking attitude that will bring about Estonia's position among low-developing nations on Europe's periphery.

This year, EBS has 175 full-time foreign students and 52 exchange students. This makes over 220 foreigners, plus the foreign faculty, which is 17% of the students. This all gives lots of co-operational possibilities both for local and foreign students – from social networking to creating real international businesses. One of EBS's aims has always been to act as a seedbed for international leaders and entrepreneurs.

So, do not be afraid of taking risks, thinking big and acting big! We as would-be EBS alumni will have the opportunity to become true global, not peripheral state leaders and entrepreneurs! Be courageous, step up to your not-native-language-speaking student on the EBS campus and create your first international business contact right away!

Let's stay Estonians but become international business leaders and entrepreneurs!

9. septembril allkirjastasid Tartu Ülikool ja rahvusvaheline äriülikool EBS partnerluslepingu, mille kohaselt EBSi tudengid hakkavad osalema TÜ juhitavas majandusteaduse ja innovatsiooni doktorikooli tegevuses.

Partnerluslepingu alusel hakkavad mõlema ülikooli doktorandid osalema doktorikooli seminaridel, koolitustel ja üritustel. Nii TÜ kui ka EBS panustavad ühiselt doktorantide juhendamisse ja ühiste teadusprojektide läbiviimisse.

Loe lähemalt!

• majandusteaduse ja innovatsiooni doktorikool:

www.mtk.ut.ee/doktorikool

• doktorikoolid, mida TÜ juhib või milles partnerina osaleb:

<http://doktorikool.ut.ee>

ESN events in October

- 5th October** - ESN Tallinn Tram Party
- 6th October** - ESN Tallinn Movie Night II
- 9th October** - ESN Tallinn Wild Bog Trip
- 12th October** - ESN Tallinn goes to ballet "The Three Musketeers"
- 13th–16th October** - ESN Tallinn trip to St. Petersburg
- 18th October** - ESN Tallinn Quiz II

Kõigile spordihuvilistele!

EBSi korvpallitreningid

Kes? Kõik endised ja praegused ebsikad
Millal? Igal kolmapäeval kell 21.15
Kus? Kalevi Spordihallis (Juhkentali 12)
Tasu? 10 €/ kuu
Lisainfo? sport@ebs.ee
Facebook: EBS Sport – liitu grupiga!
 Üliõpilasesindus (ruum208)

EBSi jalgpallitreningid

Kes? Kõik endised ja praegused ebsikad
Millal? Igal teisipäeval kell 20.00
Kus? Kotka Staadion (Linna tee 5)
Tasu? 15 €/ kuu
Lisainfo? sport@ebs.ee
Facebook: EBS Sport – liitu grupiga!
 Üliõpilasesindus (ruum208)

For everyone interested in sports!

EBS basketball trainings

Who? All the EBS students and alumni
When? Every Wednesday at 21.15 o'clock
Where? Kalevi Sportshall (Juhkentali Street 12)
Fee? 10 €/ month
More information? sport@ebs.ee
Facebook: EBS Sport – join the group!
 Student Council (room208)

EBS football training

Who? All the EBS students and alumni
When? Every Tuesday at 20.00 o'clock
Where? Kotka Stadium (Linna Street 5)
Fee? 15 €/ month
More information? sport@ebs.ee
Facebook: EBS Sport – join the group!
 Student Council (room 208)

Foreign Faculty in Autumn Semester 2011

Etienne Sanz de Acedo , Spain, FUNDESEM Business School- Strategic Marketing Management	Financial Statement Analysis (in Russian)
Dolf Tuinhout , The Netherlands - Logistics	Jeff Jarvis , Australia, Monash University - Tourism Industry Management&Marketing
John Playle , United Kingdom, Oxford Brookes University - Managerial Accounting, Cost Accounting	Andras Bauer , Hungary, Corvinus University - Special Course in Marketing
Oleg Bedskikh , Russia, Pskov State Pedagogical University - Advanced Managerial Accounting,	Graeme Lindsay , United Kingdom, Amiens School of Management - Services Marketing

EBSi professorid Ruth Alas ja Katri Kerem pälvisid rahvusvahelise tunnustuse

21.–24. septembrini toimus Gruusias Tbilisis iga-aastane rahvusvaheline juhtimisteemaline CEEMANi konverents, kus alates 2010. aastast tunnustatakse eri kategooriates maailma silmapaistvamaid juhtimisakadeemikuid. Sel aastal pälvisid tunnustuse koguni kaks EBSi professorit: Ruth Alas ja Katri Kerem.

CEEMAN on 1993. aastal loodud rahvusvaheline juhtimise arendamise assotsiatsioon, mille eesmärk on kiirendada Kesk- ja Ida-Euroopa juhtimisteaduse arengu kasvu ja kvaliteeti. CEEMAN koondab üle 180 institutsiooni ja liikme 43 riigist üle maailma.

Professor Ruth Alas on sel aastal üks kahest akadeemikust, keda tunnustatakse teadustöö alase au-

tasuga, mille saavad teadlased, kes on avaldanud mitmeid juhtimisalaseid uurimustöid, artikleid ja raamatuid, mis on mõjutanud ka praktikat ja üldisi juhtimisalaseid teadmisi.

Ülemaailmne konkurss, mille professor Katri Kerem pälvis teise koha, kannab nime CEEMAN Case Writing Competition ehk CEEMANi kaasuste kirjutamise konkurss. Konkursi eesmärk on edendada ja propageerida kaasuste kõrgetasemeliste materjalide arendamist ja kasutamist arenevates maades ning samuti aidata kaasa nende maade kaasuste kirjutamise oskuste arengule.

EBS soovib Ruth Alasele ja Katri Keremile saavutuste puhul palju õnne!

PARE tuleb ebsikatele külla!

Eesti Personalitöö Arendamise Ühingu PARE puhul on tegemist personalitöö ja -juhtimise valdkonna professionaalide erialaliiduga. Meie missioon on toetada ja arendada inimeste juhtimist Eesti organisatsioonides. Ühingu liikmeteks on personalijuhtimise valdkonna praktikud ning selle valdkonna arendamisest huvitatud juriidilised ja eraisikud. PARE peamised tegevusvaldkonnad on konverentside, koolituste, seminaride, kutseksamite, õppe-reiside, konkursside korraldamine (ka üliõpilastele!) ja paljude teiste arendavate õppimisvõimaluste pakumine.

EBSis toimuval tutvustaval üritusel anname teada, kuidas Sul on võimalik juba õpingute ajal PARE tegevuses kaasa lüüa, valdkonna viimaste arengutega kursis olla ja sillutada teed tööellu personalijuhtimise valdkonnas. PAREt tutvustav üritus toimub EBSis 19. oktoobril kell 16 auditooriumis 306. Oodatud on kõik tudengid, kellele personalitöö valdkond huvi pakub!

**Rohkem infot PARE kohta aadressil www.pare.ee.
 Rohkem infot ürituse kohta e-posti aadressil maris.zernand@ebs.ee.**

Foto (photo): Urmas Kamdron

EBS Rector Peeter Kross / EBSi rektor Peeter Kross

Head tudengid ja kolleegid

Usun, et uus õppeaasta on alanud kõigile edukalt ning tudengitel on mitmed põnevad loengud juba seljataga. Uue õppeaasta algus on toonud EBSile mitmeid häid uudiseid. Peatun lühidalt kolmel, meid kõiki positiivselt puudutaval uudisel.

8. septembril allkirjastasin koos kuue Eesti avalik-õigusliku ülikooli rektoriga Kvaliteedi Hea Tava Leppe. Selle leppega ühinemine kindlustab veelgi EBSi positsiooni Eesti ülikoolide seas. Me oleme ainus eraülikool, kes on kutsutud osalema avalik-õiguslike ülikoolide Rektorite Nõukogu töös.

Rahvusvaheliselt silmapaistvate saavutustega on hakkama saanud meie kaks professorit – Ruth Alas ja Katri Kerem. 23. septembril Tbilisis toimunud CEEMANi aastakonverentsil tunnustati Ruth Alast akadeemilise teadustöö alase autasuga CEEMAN Champion

Dear students and colleagues,

I hope that the new academic year has started successfully for all of you, and many interesting lectures have already taken place. The beginning of the new academic year has already brought some good news to EBS. I would like to point out three news items which will probably interest you all.

On September 8th I signed a Quality Agreement on Good Practice with six Estonian university rectors. This agreement is yet another sign that EBS is reinforcing its position among leading Estonian universities. We are the only private university that has been invited to participate in the work of the Rectors Council of Estonian public universities.

A couple of weeks ago two of our professors Katri Kerem and Ruth Alas received honourable recognition from CEEMAN (Central and Eastern European Management Development Association). At the CEEMAN annual conference which took place on September 23rd in Tbilisi, Georgia, Ruth Alas was awarded the CEEMAN Champion Award for academic research and Katri Kerem won second place in the CEEMAN Case Writing Competition 2011. It is extraordinary that two professors from one university and from such a small country receive such recognition. Congratulations!

I can also announce that Tallinn City Government has created a new scholarship for EBS students – Tallinn City Scholarship. One scholarship is worth €640 and five scholarships are awarded each academic semester. The goal of this scholarship is to motivate students to do research on topics that would interest and offer value to Tallinn City Government.

I wish you all the best and a lot of success during this academic year!

Peeter Kross
Rector

Award ning Katri Kerem võitis teise koha konkursil CEEMAN Case Writing Competition 2011. See on erakordne, et kaks ühe väikeriigi sama ülikooli professorit korraga niisuguse tunnustuse osaks saavad. Palju õnne neile!

Mul on hea meel teatada, et Tallinna linn asutas EBSi jaoks uue – Tallinna linna stipendiumi. Ühe stipendiumi suurus on 640 eurot ning stipendiumi võivad saada ühel õppeaastal viis EBSi tudengit. Stipendiumi eesmärgiks on motiveerida EBSi üliõpilasi tegema uurimis- ja lõputöid Tallinna linnale huvipakkuvatel ja vajalikel teemadel avaliku sektori juhtimise ja linna ettevõtluse ning linnamajanduse valdkonnas.

Soovin teile head õppeaasta jätku ning palju edu!

Peeter Kross
rektor

Дорогие студенты и коллеги!

Полагаю, что учебный год для всех начался успешно, и некоторые захватывающие лекции уже позади. Новый учебный год принес для EBS хорошие новости. Остановлюсь коротко на трех, наиболее позитивных для нас.

8 сентября мною был подписан Договор о качестве образования с ректорами шести общественно-правовых университетов. Этим договором мы подтвердили свою консолидированную позицию с Эстонскими университетами. Мы являемся единственным частным университетом, который приглашен участвовать в работе Совета Ректоров общественных университетов..

Два наших профессора Ruth Alas и Katri Kerem получили международное признание за выдающиеся достижения. 23

сентября на состоявшейся в Тбилисси ежегодной конференции международной ассоциации по развитию менеджмента CEEMAN Ruth Alas за научные исследования награждена почетной премией CEEMAN Champion , и Katri Kerem выиграла второе место в конкурсе CEEMAN Case Writing Competition 2011. Удивительно, что два профессора из одного университета и из такой маленькой страны, получают такое признание. Поздравляем!

Я рад также сообщить, что город Таллинн учредил для EBS – Таллиннскую городскую стипендию. Размер одной стипендии составляет 640 евро, которую раз в год могут получить пять студентов нашего университета. Цель стипендии мотивировать студентов проводить исследования, в том числе в рамках заключительной работы, по темам, которые представляют интерес для города: в управлении государственным сектором, а так же сфере предпринимательства и экономики города. Желаю вам хорошего учебного года и успехов!

Пеэтер Кросс,
Ректор

France and Estonia look in the same direction

We have a great pleasure to introduce you to the Ambassador of France to Estonia, H.E. Mr Frédéric Billet who expresses his thoughts on the impact of the Eurozone crisis and relations between two countries.

Kadri Lenk
lenkkadri@gmail.com

Photos: www.fotoscity.fr/wwirina

The interview was translated from Estonian.

What is the attitude of the French towards the Eurozone crisis?

Recent surveys (Harris Interactive, August 2011) have shown that 79% of the French are concerned with the current financial situation, 67% are worried about its impact on France and their everyday life. In spite of this, 59% of French citizens believe that the countries in harsh situations must be helped (Ifop, July 2011). Experts estimate that France's contribution to the aid package for Greece, Ireland and Portugal reaches 47 billion euros, i.e. 730 euros for every resident in France.

Mr Billet and Prime minister of Estonia Andrus Ansip.

This current crisis is not because of the euro itself but because some EU countries have found themselves deep in debt and in financial difficulties due to irresponsible fiscal policy and ignoring the Eurozone regulations. France is implementing stronger discipline and establishing strict economical-political terms that could allow us to remain trustworthy.

How much do you think the new wealth tax will help France?

As I said, France has taken the course towards implementing tighter discipline. The

aim is to reduce the budget deficit to 3% of GDP by 2013; retrenchment plans are for 12 billion euros. These very harsh measures illustrate the current comprehensive efforts that France has taken as her duty.

The expenses are mainly reduced in the public sector, for example the number of public officials is being cut. Revenues are being increased by raising taxes. These goals need the contribution of every citizen; therefore it seems logical that the wealthy stake a bit more by paying more taxes (French Declaration of Human Rights, article 13). This idea was spread this summer by the heads of the leading companies in France who stated that they agree to pay more taxes to help their country. This gesture is of course also important from the social and psychological aspect and will definitely bring in some extra money to France's wallet.

France has had AAA rating since 1975. How stable do you think this position is?

France is not concerned with its rating. Even though some analysts thought a few months

ago that France would lose its rating, Standard and Poor's announced in August that they would maintain our AAA rating. We are working towards supporting this statement and I think the rating is appropriate.

You have been the Ambassador for France in Tallinn for 2 years now. How would you compare the two countries?

the other hand, it is quite easy to carry out fiscal policy, which was seen in Estonia's strong financial discipline a few years ago.

I can say from my experience that French companies evaluate highly the local high-quality labour, stable legal situation and the country's support for the business sector. Estonia is now the 17th member of the Eurozone, also a full member of OECD since 2010. All this has improved Estonia's image and reputation which has created a trustworthy economical environment.

The relationship between Estonia and France is getting tighter. It is showing most effectively in the fields of energy and environment. I cannot leave unmentioned the fact that Eesti Energia concluded an agreement with French company Alstom who will build the new power station in Narva. The cost of the facility is nearly 1 billion euros but it will ensure Estonia's energy security for decades to come.

"France has taken the course towards implementing tighter discipline."

Estonia's economy is quite small and depends on the fate of others. That is why it is very important to monitor the fate of its export partners. On

"Due to Estonia's size it is much easier to establish new contacts."

In June, the cornerstone for the Iru waste station was laid. In this case, Eesti Energia also picked its partner among French companies – CNIM. In addition, there are many other French companies which have been operating in Estonia for years.

The number of exchange students from France has always been large in Estonian Business School. What opportunities would you recommend to them while staying in Estonia?

Yes, the number of French exchange students has grown drastically. Some have even decided to continue their studies here; some have found opportunities for their internship in local businesses. This clearly shows that France sees Estonia as an interesting country. I am absolutely positive that these kinds of exchange programmes are definitely necessary for Europe and I believe that we all as Europeans should put more effort to develop this direction.

I think French students, and others as well, should take advantage of the size of Estonia.

It is rather small, so therefore it is much easier to establish useful contacts that might come in handy in the future for professional life. French students should also

use the flexibility of Estonia's business sector. Students who are interested in science should delve into Estonia's IT sector which is very well developed and dynamic.

On France's National Holiday, July 14th.

Tähelepanu, ebsikas!

10 €

=

690 €*

* väärtuses seiklusi

Selle kooliaasta tasuvaim investering

CityDealsi kaartidega:

- tasuta sissepääs 8 ööklubisse
- tasuta sissepääs 4 spordiklubisse
- tasuta 1 tund piljardit Baribali piljardiklubides
- Pizza Americanas suured pannipizzad -40%
- lisaks veel 22 uskumatut pakkumist: restoranid, ilusalongid, kardikeskus, squash, paintball jne

NB! EBSi tudengitele erihind 10€ (tavahind 15€)

Kaardipakkide müük ja lisainfo:

Üliõpilasesindus, ruum 208, E-N 12.00-17.15

Estonian Business School, A. Lauteri 3

*CityDeals is a package of 36 great offers in Tallinn - free nightclub tickets and gym tickets, huge savings on restaurants, beauty salons etc. Special price for EBS students is just 10€ while offers and discounts are worth 690€ in total! Get it now from the EBS Student Council, room 208!

www.citydeals.ee

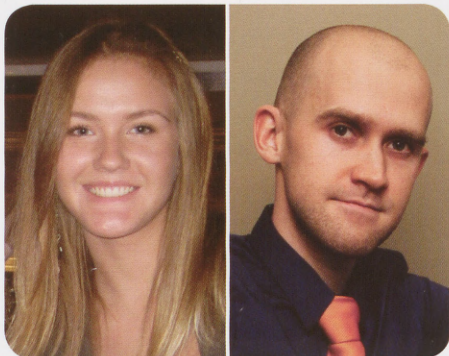

EBSi esinduskogu

Luise Savik
luise.savik@gmail.com
Fotod: erakogu

Kord aastas toimuvad esinduskogu valimised, kus iga EBSi tudeng saab anda hääle oma eelistatud esindajale. Sama aasta teisel poolel tulevad esinduskogu liikmed kokku ning valivad üliõpilasesinduse juhatuse, kes tegelevad aasta jooksul üliõpilasesinduse igapäevajuhtimisega. See on nagu juhatuse ja nõukogu.

Britta Nool. Rahvusvahelise ärijuhtimise bakalaureuseõpe.

Priidik Vaikla. Rahvusvahelise ärijuhtimise magistriõpe.

Esinduskogul on õigus võtta vastu otsuseid ja öelda, et selle või teise otsusega esindatakse EBSi tudengeid. Esinduskogus on kokku 20 liiget. Esinduskogu igapäevatööst räägivad kogu liikmed Priidik Vaikla ja Britta Nool.

Kui palju tudengid esinduskogu poole pöörduvad?

Priidik: Ei saa öelda, et just palju, aga ilmselt ei ole esinduskogu seda varem ka soovinud. Eelmisel aastal pöördusime kursusevanemate poole, et kui on kursusel mingeid probleeme, siis andke teada. Sealt tuli mitmeid teemasid, kaasa arvatud kodutööde ja eksamite parandamise tähtaegadest kinnipidamise küsimus. Aga ma tahan meelde tuletada, et esinduskogu koosolekud on avalikud ja võib kohale tulla kuulama või oma teemasid algatama. Koosoleku toimumise aja kohta või esinduskogu spiki kontaktandmeid saab küsida üliõpilasesinduse ruumist.

Britta: Kuna olen esinduskogu liige olnud võrdlemisi lühikest aega, ei ole ma kuigi pädev vastama, kui tihti tudengid esinduskogult abi on palunud. Olen veendunud, et neid pöördumisi on nii mõnigi olnud. Küll aga võin öelda, et selle üürikese aja jooksul, mis minul on olnud võimalus esinduskogu liige olla, olen olnud tunnistajaks ühele konkreetse-

le juhtumile, kus loengud ei olnud vastavuses tudengite ootustega aine suhtes.

Kas näete ka oma töö tulemusi?

Priidik: Ma loodan, et sel aastal on kodutööde parandamisega paremad lood, eks ole näha. Mina näen, et üliõpilasesinduse juhatusel kohati ei ole mugav istumine, mis on kindlasti esinduskogu töö. Ja peabki, keegi peab nõudlik olema.

Britta: Kindlasti. Juba asjaolu, et üliõpilasesindus toimib ja on kompetentne oma igapäevastes tegevustes, näitab, et ka meie tööl on tulemusi. Rääkimata sellest, kui suudame tudengite pöördumiste puhul esinduskogu poole neile rahuldavad lahendused välja pakkuda.

Mis on esinduskogu juures kõige huvitavam?

Priidik: Minu jaoks on esinduskogu juures kõige huvitavam vaadata, kuidas 20 esinduskogu liiget püüavad EBSi elu paremaks teha, see on põnev ja see õpetab palju. Ilmselt rohkem selle kohta, kuidas linna- ja vallavolikogudes töö käib, aga küllap ka äriühingute nõukogude kohta.

Teiselt poolt on põnev see dünaamika esinduskogu ja üliõpilasesinduse juhatuse vahel. Esinduskogu nõuab alati liiga palju ja kui ta on tugev, siis loodetavasti jääbki nõudma. Juhatuse on küll tubli, aga esinduskogu nõuab alati rohkem.

Britta: Minu jaoks on põnevaim see, et saan koos teiste esinduskogu liikmeteks valitutega võtta vastu nii ebsikaid kui ka EBSi ennat mõjutavaid otsuseid, mis muudavad tudengite ülikoolis veedetud aastad mugavamaks ja paremaks. Samuti on märkimisväärne, et meil on võimalus aidata tudengit juhul, kui tal on probleeme või pretensioone seoses oma õpingutega. Minu silmis on minu eksistents esinduskogu liikmena vilja kandnud, kui olen seotud protsessiga, mis kas või üheainsa ebsika õpinguid ja koolielu on hõlbustanud.

Oma ideede ja muredega võid pöörduda oma eriala esindajate poole:

Rahvusvaheline ärijuhtimine / IT-juhtimine, bakalaureuseõpe:

Britta Nool BBA-3
Marin Lehtmetts IntBBA-3
Irene Siilbek ÖBÄ-21
Joosep Rooso BBA-3
Silja Kalmaru BBA-2
Gerli Bendt BBA-2

Võorkeeled ja ärikorraldus, bakalaureuseõpe:

Anne-Mari Žukovits BBL-3
Maarja Männe ÖBL-21

Ettevõtlus ja ärijuhtimine / avalik haldus, bakalaureuseõpe:

Oveli Palotu BEB-3
Martin Lang BEB-2
Katri Teller ÖBE-31
Grete Kokmann BEB-1
Fred-Ander Pärn ÖBE-31

Rahvusvaheline ärijuhtimine, magistriõpe:

Daniil Harik MBA-2
Piret Merimaa MBA-2
Meelis Kiisel MA-2
Karin Laurima MBA-1
Kättrin Karu MBA-2
Priidik Vaikla MA-2

Juhtimisteadus, doktoriõpe:

Maarja Murumägi DÕ-3

**Pärast klubi
pole kuskile
minna?**

**Abi leiad:
www.kv.ee/yyrikad**

**Oleks
lisaraha
vaja?**

vaata: www.kirka.ee

**Mööbel,
telekas ja
dušikardin
olemas?**

**Osta.ee -
Eesti suurim
kauplemiskeskond**

**Suur valik
soodsaid
kodumasinaid!**

vaata: www.hydra.ee

Silma- paistev ebsikas Oveli Palotu

Silja Aav
silja.aav@gmail.com

Fotod: Fred-Ander Päm

Oveli Palotu on EBSi ettevõtluse ja ärijuhtimise eriala kolmanda aasta tudeng, kes erineb kaastudengitest oma märkimisväärselt kõrgete õpitulemuste poolest. Oveli on iseseisev ja kohusetundlik tütarlaps, kes usub, et oluline on kasutada oma mõistust mõtlemiseks, mitte lihtsalt faktide ladustamiseks.

Millised olid sinu õpitulemused enne ülikooli?

Põhikoolis olin väga eeskujulik õpilane. Samas tegelesin koolis ka muu kui üksnes teadmiste omandamisega: korraldasin üritusi ja olin pidudel õhtujuht. Põhikooli lõpetamise järel otsustasin väikesest maakohast lahkuda. Jätkasin oma haridusteed Pärnu Koidula gümnaasiumis. Koolide vahetuse tõttu aga õppe-educus pisut langes ja mu tulemused olid keskpärased.

Kas sinu vanemad on sinult kõrgeid õpitulemusi nõudnud või oled ise endale eesmäärke seadnud?

Vanemad on olnud pigem toetavaks jõuks ja alati minu üle uhkust tundnud. Kui teen midagi hästi, siis nad rõõmustavad, kui läheb midagi halvasti, siis lohutavad ja annavad jõudu

edasiliikumiseks. Ema tegi mulle juba algklassides selgeks, et õppida tuleb iseendale, mitte kellelegi teisele. Sealtpärast ka minu tugev enesedistsipliin ja kõrge saavutusvajadus.

Millistele põhimõtetele toetud oma tegemistes?

Kui ma midagi teen, siis hästi põhjalikult. Viin

“Õppida tuleb iseendale, mitte kellelegi teisele.”

oma tegemised lõpuni, sest vaid nii on võimalik saavutada maksimaalsed tulemused.

Mis on sinu eduka õppimise saladus?

Enesedistsipliin ja kohusetunne. Kuulen tihti

kaastudengitelt, kuidas kodutöö jäi tegemata, sest televiisoris käis põnev saade või mõni tuli muu tegevus vahele. Kui aga soovid koolis saavutada häid tulemusi, tuleb osata keskenduda, seada eesmärgid ja näha palju vaeva. Oluline on ka loengutest osa võtta ja põhjalikult konspekteerida, sest tihti räägivad õppejõud loengutes seda, mida õpikutest ei pruugi leida. Kasuks tuleb ka seoste loomine ja uue informatsiooni endale arusaadavasse keelde tõlgendamine.

Milliseid ohverdusi oled pidanud tooma, et säilitada nii kõrget keskmist tulemust?

Eduka õpilasena peab loobuma päris paljudest asjadest: vabast ajast, pidudest, sõpradest, spordist jne, kuid kõige raskem ohverendus on olnud pere. Nimelt olen pidanud loobuma paljudest perekondlikest väljasõitudest ja

koosviibimistest. Kompromisside tegemine on peaaegu võimatu, sest olen endale paika pannud kindlad kriteeriumid ja kui ma neid ei suuda täita, siis ma ei ole endaga rahul.

Kindlasti tekitab sellise tulemuse hoidmine ka pingeid, sest minu jaoks ei ole ükski kodutöö lihtsalt ülesanne, mis vajab lahendamist, sest väiksemalgi tööl

on suur osakaal. Pii-sab vaid ühest keh-vast tulemusest, mis mõjutaks mu keskmist hinnet. Selle kõrge

hinde taga on tegelikult raske ja vaearikas töö, eriti veel arvestades seda, et olen perfektionist, kes soovib, et iga viimne kui täht oleks õigel kohal.

Loengutest osavõtmine on minu jaoks äärmiselt oluline, sest õpin peamiselt oma konseptide põhjal. Juba ühest loengust puudumisel kardan, et võin jääda olulisest informatsioonist ilma.

Mis on kooli parima õppuri võlud?

Kõige suurem eelis on väärtuslikud teadmised. Olla üks parimatest õpilastest – see pakub mulle eneserahu, sest see on saavutus omaette.

Kas eesmärk on lõpetada medaliga?

Tavaliselt ma ei räägi oma eesmärkidest, kuna nende mittesaavutamise korral tunnen end keh-vasti. Kui ma olen seni suutnud näidata nii kõrgeid tulemusi, siis nüüd tuleb pingutada lõpuni ja lõpetada ülikool *cum laude*’ga.

Kui palju kulutad aega õppimisele?

Aega iseendale on võrdlemisi vähe. Pärast loenguid lähen tavaliselt koju ja alustan vajalike kodutöödega. Kui tegemist on pingelisema ajaga, siis tuleb ka nädalavahetusel õppida. Olen alati uskunud ütlust „Mida rohkem teed, seda rohkem jõuad”. Seega usun, et kui peaksin kooliväliselt tegelema millegi muuga, näiteks spordiga, siis tegelikult oleksin selleks võimeline.

Millised on sinu suhted kursusekaaslastega?

Suhted kaastudengitega on väga sõbralikud. Alati, kui minu poole pööratakse abipalvega, siis püüan aidata ja seda heast tahtest ning juhul, kui valdan teemat ja leidub aega. Usun, et teiste inimeste abistamine on väga oluline ning teen seda suurima heameelega.

Kas kavatsed pärast bakalaureust ka jätkata magistriõppega?

Pärast bakalaureuseõpet soovin esmalt tööle asuda, et omandada praktilisi teadmisi. Magistriõppe suhtes ei ole veel otsust langetanud, eks see selgub tegutsemise käigus. Oluline on olla fokuseeritud ja kindlalt liikuda püstitatud eesmärkide poole.

Mis sulle EBSi juures meeldib ja mida sooviksid muuta?

Meie ülikooli juures

hindan õppejõudude vastutulelikkust. Abi pakutakse nii kooli sees kui ka väljaspool. Olla ebsikas on omamoodi väärtus, sest kui ütlen tuttavatele, et õpin EBSis, siis on mul uhke tunne.

EBSis tahaksin õppida aineid rohkem spetsiifiliselt, sest tihtipeale on tunne, et mitmed ained jäävad liiga pealiskaudseks. Samuti võiks kool leida tudengitele rohkem praktikakohti ning viia meid kokku ka selliste välispartneritega, kellega saaks tulevikus kas koostööd tegema hakata või näiteks tööle minna.

“Kui ma midagi teen, siis teen seda hästi.”

CV

Nimi: Oveli Palotu
Sünniaeg: 11.02.1990
Sünninud: Pärnus

Haridustee:

2009 - EBS, ettevõtetus ja ärijuhtimine
2006 – 2009 Pärnu Koidula Gümnaasium

Täienduskoolitus:

2011 Ekke Lainsalu interneti müügikoolitus
2009-2010 Kursused „Professionaalne müük I ja II”
2008 AIESECI õppesari „Klapid eest”

Huvialad:

Sport (jooksmine, tantsimine, aerobika, võrkpall, jalgpall), näitlemine (osalenud riiklikul näiteringide võistlusel), male (osalenud võistlustel), väitlus (osalenud võistlusel)

Oveli EBSi üliõpilasesinduse esinduskogu spiikri Kätrin Karuga.

Luise Savik
luise.savik@gmail.com
Fotod: Fred-Ander Pärn, erakogu

Lecturer Laur Sarv works mostly with computer programmes. He has also advised many companies when they are choosing new software. At university, he studied mathematics and has a doctoral degree.

Applied mathematics and informatics lecturer Laur Sarv

What other jobs have you done besides teaching in universities?

After graduating I worked 15 years in Tallinn Technical University. After that I joined Reuters. Reuters is known as a news provider, but news itself provided only 5% of the company's revenue. My main job there was to sell certain market information to the banks in Estonia, Latvia and Lithuania. I also sold many tools, some equipment to make deals in the forex market. After working there for 12 years, I started as a independent consultant together with my friends.

During the last couple of years, I also teach in Estonian Art Academy and in EBS. I have also been working as a programmer, writing programmes about numerical methods.

You have taken part in many training programmes and workshops. Which of them did you find the most useful?

In a way they all have been useful. Most of these training sessions and workshops were provided to me by Reuters. In those programmes we had the possibility to talk to people from other countries. All these workshops have been in the Nordic region, so we had people from Finland, Denmark, Sweden, Norway,

Iceland, Greenland and the Baltic States.

The most useful training was the last one, where I took part voluntarily. It was in Eli Golgratt's school and he was teaching people how to deal with problems in manufacturing and logistics, and behind it all was a certain kind of philosophy. He called it the Theory of Constraints, TOC. When my friends and I finished this training programme, we started a company called Common Sense Solutions. Here I would like to quote Voltaire: "Common sense is not so common".

"Nothing should be believed automatically and taken for granted. There should be understanding of why something is as it is, and whether it is really so."

In which fields do you advise companies?

Mostly in manufacturing, but I also advise various companies in introducing new software. Usually, before buying or starting to introduce new software, there is a lot to think about. All

the old policies and procedures should be replaced with the new ones.

Have you done any academic work?

There is a quote from Sir Ernest Rutherford, that "All science is either physics or stamp collecting." I am a mathematician, and from this point of view I have never done any scientific work. Discovering mathematics stopped for me when I graduated from my doctoral studies. I have helped with maths other scientists who were working in the fields of chemistry, physics and hydraulics.

I implemented numerical methods to solve various problems connected to science. From the point of view of mathematics, it is not science. It was programming, I implemented known things, but it was quite interesting. In spring I completed the numerical solution of the following equation:

$$q(\xi, t) = q_0 + 4 \int_0^t \int_{i=1}^{\infty} \frac{e^{\lambda_i^2(\tau-\theta)}}{\lambda_i^2} \frac{\partial^2 q(\xi, \theta)}{\partial \xi^2} d\theta d\tau$$

with initial condition
 $q(\xi, t) = q_0$, if $t = 0$,
and border conditions
 $q(\xi, t) = q_0$, if $\xi = 0$,
 $q(\xi, t) = q_M(t)$, if $\xi = 1$

Here $q_M(t)$ is the result of a measurement.

Why did you choose to study mathematics?

One of the reasons why I chose mathematics was certainly that my father was a mathematician. Another reason is that I liked it in secondary school, I took part in maths competitions. In 9th class, I went to a mathematics school situated in Nõo. It was more or less a normal continuation of my education to study maths.

And another reason is that most of the other faculties in university were this time political. But maths is maths. It cannot in any way be politicised. I am happy that I studied mathematics.

What do you think? Is it important in life to understand maths?

First of all, there is a saying from the Polish mathematician Steinhaus, that "while giving any job to two persons and the job is unknown for both of them, then the person who understands maths, does it better". I fully agree with him. Maybe it is not even maths that should be known, but thinking and reasoning. Noth-

ing should be believed and taken for granted. There should be understanding of why something is as it is, and whether it really is so. Maybe it is not maths, it is common sense.

What would be your message to EBS students?

There is a quote in a marvellous book "Tin men", written by Michael Frayn. There was the same question. One man asked another: "What do you think; what advice should I give to young people?" The other man said: "I don't know". And the first man said: "Think". So that is my advice to EBS students: think!

What are your hobbies and how do you spend your spare time?

My nicest hobby is my grandson. But also history, books, bridge.

In how many places do you work at the moment?

In EBS, Estonian Art Academy and in my own consulting company.

CV

Name: Laur Sarv

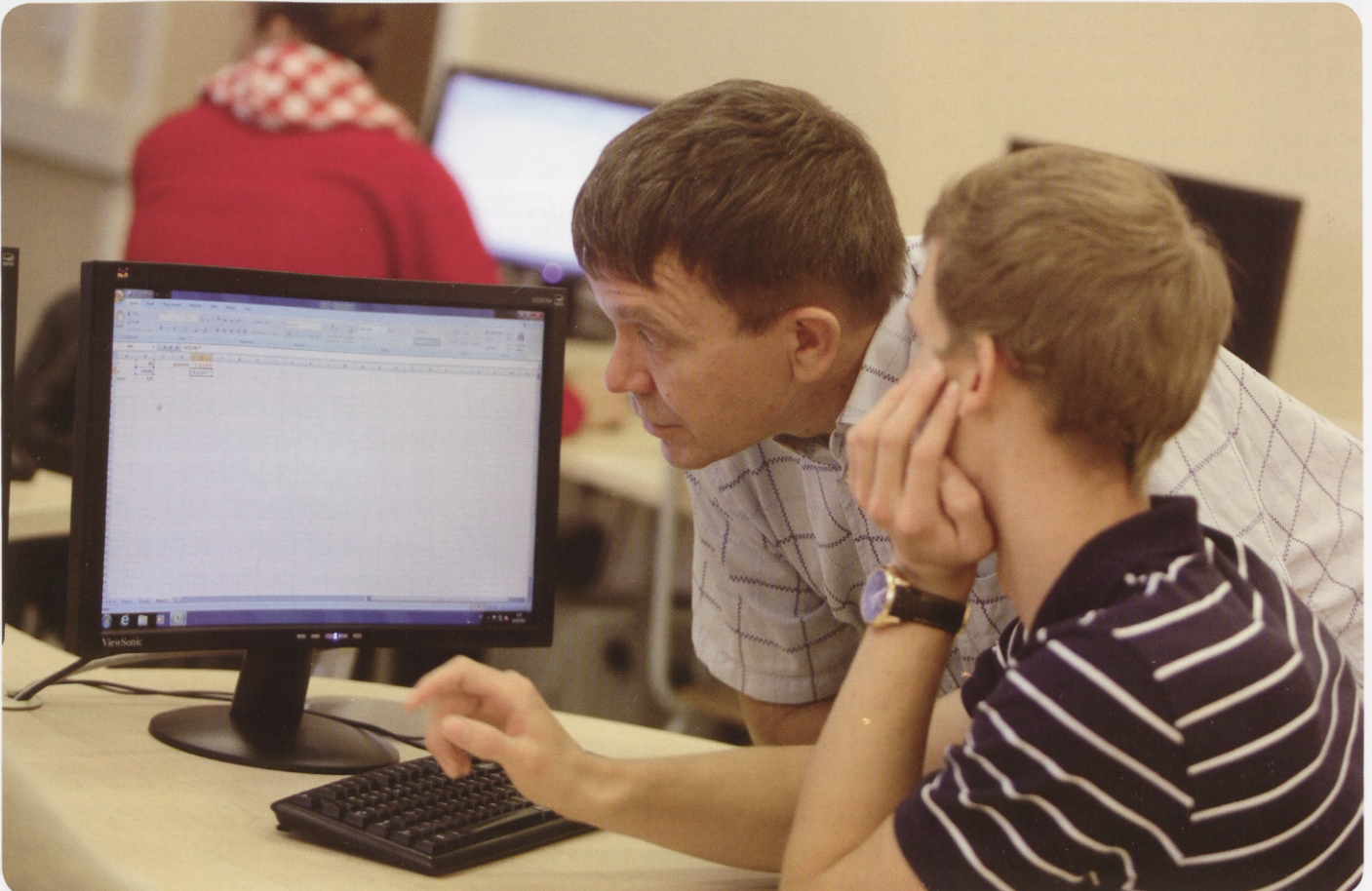
Date of Birth: 6 June 1954

Education:

1984 Ural University, Sverdlovsk, USSR, PhD in Mathematics
1972-1977 Tartu University - Estonia, Master Degree in Mathematics *cum laude*

Working Experiences:

Common Sense Solutions OÜ, Partner and Consultant.
KnowIt Estonia Consulting OÜ, Sales Manager.
Reuters Estonia OÜ, Account Manager Estonia, Country representative Estonia, Country representative Baltic's.
Tallinn Technical University, Assistant, lecturer, senior lecturer, docent in the department of Mathematics.

Laur Sarv has worked as a programmer and has written programmes about numerical methods.

Tegus ebsikas Tanel Samm

Tanel Samm õpib EBSis bakalaureuse õhtuõppes ettevõtlust ja ärijuhtimist. Tegemist on innuka noorega, kellel juba 28aastasena on kaks ettevõtet ning kellel jagub teostamata ideid veel küllaga. Samal ajal õppida ja olla aktiivne ettevõtja on katsumus omaette, millega tulevad toime vaid tugevaimad.

Silja Aav

silja.aav@gmail.com

Fotod: erakogu

Tanel ei mäleta, et ta lapsena oleks unistanud konkreetsest ametist nagu lendur või firmajuht. Suurim eeskuju oli korvpallitäh Michael Jordan, kelle muusikast innustatuna tekkis soov saada superstaariks. Taneli unistused ei ole praeguseks oluliselt muutunud, küll aga on muutunud tegevusvaldkond: nüüd on eesmärk kasvada ettevõtluse superstaariks.

Oma teekonda alustas ta Lõuna-Eesti linnast Antslast, kus diskod vajasid korraldamist ja plaadid keerutamist. Kuid üsna kiiresti tuli võtta suund suuremasse linna – Võrru, kus raadiojaamast Ring FM sai Taneli kasvulava. Seal tuli end tõestada nii raadio- kui ka DJ-töoga.

Ring FMis tegutsedes tekkisid Tanelil kindlamad põhimõtted ja väärtused. Nimelt pärineb noormees suurperest, kus miski ei tulnud niisama lihtsalt – kõik tuli õiglaselt välja teenida. Tanel on veendunud, et alguses peabki tegema rohkem, kui sinult oodatakse – tasu tuleb hiljem iseenesest. Sellele põhimõttele on Tanel jäänud truuks tänase päevani.

Pärast paari tööaastat kohalikus raadiojaamas sundis kirjeldamatu jõud teda Tallinna kolima. Ei läinudki kaua, kui vabanes töökoht Power Hit Radios. Tegemist oli katsumusterohke ajaga, ent isegi igahommikune kahetunnine matk Saulelt Lasnamäele ei osutunud armastatud töö tegemisel takistuseks. Et elu pealinnas rutiinseks ei muutuks, keerutas Tanel vahel plaate ka Otepääl ning kihutas varahommikul esimese bussiga taas pealinna, et läbi viia kuuetunnine raadiosaade. Suure töökoormuse üle noormees ei kurda – pigem vastupidi, sest raske töö avas aina enam uusi uutele võimalustele. 2008.

„Noortel peab jaguma sisemist jõudu ja visiooni, mis võimaldab rasketel hetkedel edasi minna.“

aastal asuski Tanel juhtima autorisaadet „Sky Plus klubitop 20“.

Praegu on Tanel audiovisuaalse produktsiooni firma Monster Media OÜ asutaja ja omanik.

“Ma ei ole kursis valdkonda puudutavate kõikide üksikasjadega, aga selleks on mul olemas inimesed, kes teavad produktsiooni iga viimset kui tehnilist detaili.”

Ettevõtte tegeleb imagofilmide ning raadio- ja telereklaamide tootmisega. Lisaks sellele on Tanelil ka üritusturundusega tegelev ettevõtte Monster Music OÜ. Järgneb intervjuu Taneliga.

Milliseid soovitusi annad sa noortele oma esimese töö leidmisel?

Töö leidmine on üks raske ülesanne ja selleks ka jääb. Ka minu tööle minek ei läinud libedalt. Esiteks peab valitud töö huvi pakkuma. Kui tegutsed valdkonnas, mis sind tegelikult ei paelu, siis pole sa ka tahteline pingutama. Noortel peab jaguma sisemist jõudu ja visiooni, mis võimaldab rasketel hetkedel edasi minna. Samas peab muidugi jälgima, et keegi sinu (liigset) innukust (lihtsalt) ära ei kasuta.

Kust pärinesid sinu teadmised, et asutada ettevõtet? Kui raske oli algus?

Mul ei olnudki ettevõtlusalaseid teadmisi. Ettevõtet asutada ei ole keeruline. Raske on aga teenida oma esimest miljonit (tihtipeale ajavad inimesed need kaks asja omavahel segamini). Selleks, et ettevõtet saaks tegutseda hakata, tuleb firma internetis registreerida

ning avada pangas konto. Seejärel saadki ärijuhtimisega tegelda: väljastada arveid ning tasuda enda ettevõtte äritegevusega seotud kulude eest. Veidi vedama peab ka: sageli on hea õnn just see, mis sind mõnaperioodil uuesti laineharjale tagasi tõstab.

Mida peaksid noored teadma oma esimese ettevõtte alustamisel?

Noored, kes ei julge või ei oska oma ettevõtet luua, peaksid leidma kellegi, kes aitab teha esi-

mese sammu. Mulle meeldib ütlus „Selleks, et õpetada inglise keelt, ei pea inglise keelt oskama”. Selleks on vaja rentida ruum ja palgata õpetaja. Tegelen audiovisuaalse produktiooniga. Ettevõtte loomise hetkel oli mul ette näidata üksnes amatöörina audioprodutsendi töö tegemise kogemus. Eriharidus vastavas valdkonnas puudub mul tänase päevani. Ma ei ole kursis valdkonda puudutavate kõigi üksikasjadega, aga selleks on mul olemas inimesed, kes teavad produktiooni iga viimset kui tehnilist detaili.

Kas töötava ettevõtte kõrvalt tasub veel õpingutega alustada?

Kindlasti. Kuna suhtlen iga päev oma ala proffidega, kes on vähemalt bakalaureusekraadiga, siis peab mul nendega äri tehes olema sarnased teadmised. EBSis alustasin ma õpinguid, sest tahtsin avardada silmaringi. Usun, et ehkki minust mikroökonomika eksami läbimise järel mikroökonomisti ei saa, tean ma vähemalt, millised võimalused on mul olemas. Kui mul kunagi mikroökonomist abi on tarvis, siis on mul võimalik palgata inimesed, kes suudavad minu ideed realiseerida.

Mida on EBS sulle andnud?

Üldisi teadmisi. Ülikooli valiku suhtes olen väga rahul. Eelistan teooriale praktikat ja tänu sellele tunnengi, et EBS on minu jaoks õige koht. Koolivaliku puhul on enne vaja kindlasti kindlaks teha, kas koolil ja sinul on samad väärtushinnangud. Väärtuseks pean ka kursusekaaslasi, kellest praeguseks on saanud head sõbrad.

Kas ise ettevõtja olles on loengus olla pigem

raske või huvitav?

Koolipingis on kindlasti huvitavam olla ettevõtjana. Hiljem koolimine on kahe otsaga asi. Kui oleksin varem kooli läinud, siis ma ei oleks osanud märgata asju, mida praegu juba märkan. Näiteks kui äri aluste loengus puudutatakse valdkondi, millega oled ka reaalselt

kokku puutunud, siis muutub aine tunduvalt huvitavamaks.

Mis on sinu lemmikõppeaine EBSis?

Inglise keel. Tunnen iga päev, kui vajalik see on – üritusturun-

duses käib suhtlus peamiselt inglise keeles.

Millised on lähituleviku plaanid üritusturundusfirmaga Monster Music?

Monster Musicu näol on tegemist äsja asutatud ettevõttega. Läbirääkimised käivad hetkel viie eri artistiga, et kutsuda neid Eestisse esinema. Firma tegeleb nii kohalike kui ka välismaa artistide esinemiste vahendamise ja organiseerimisega. Ürituste korraldamine on tegelikult minu peamine kirk. Olen juba mitmeid aastaid korraldanud nii Pühajärve jaanituld kui ka Airport Jam'i – neid aga siiski mitte veel Monster Musicu alt.

Mida on sulle õpetanud Pühajärve jaanitule peakorraldajaks olemine?

On nii õpetanud kui ka raputanud. Pühajärve jaanituli on hea näide sellest, et teen asja hingega ja püüan olla igal järgneval aastal eelmisest parem. See on kindlasti midagi enam kui lihtsalt „tavalise” ürituse järgne kulu või tulu lugemine. Näen selle peo paremaks muutmisel iga aasta üha rohkem vaeva.

Milline on praegune olukord üritusturunduse valdkonnas Eestis?

Üritusturunduses Eestis on kõige suurem mure meie demograafiline olukord. Et projekt kasumlikuks osutuks, tuleb tegeleda põhjalikult eelarvestamise ja kulude juhtimisega.

Edukas kontserdi peakorraldaja ei ole mitte see, kes ehitab uhkeima lava ja kutsub parimad artistid, vaid see, kelle projekt end ka ära tasub.

Mis on sinu tulevikuplaanid?

Tahan oma praeguse produktiooniga tegeleva

ettevõtte viia tasemele, kus minu kohalolek ei oleks enam hädavajalik. Siis saaksin rohkem üritusturundusele keskenduda. Arvan, et mul on suhteliselt käegakatsutavad unistused. Pilvelõhkujaid veel järgmisel aastal ehitama ei hakka, aga kes teab, võib-olla kahe aasta pärast... Selleks, et äris edukas olla, tuleb teha mõõndusi isiklikus elus. Usun, et mees peab olema 20aastaselt ilus, 30aastaselt tark ja 40aastaselt rikas. Olen kenasti graafikus, sest bakalaureuseõppe lõpetades olen täpselt 30aastane.

Maret Mitt
maret.mitt@gmail.com
Fotod: Darja Lema, erakogu

BDA Consulting, „Ajujaht”, TEDx Tallinn, XPRS Deli võileiva- ja salatideli ning S’NOBi riidekauplused Foorumi ja Kristiine kes- kuses on ilmekad näited, millega tegus ettevõtja Kadri Ugand tegeleda jõuab. Lugege tegusast EBSi vilistlasest lähemalt.

Kadri Ugand: „Miski siin elus ei ole võimatu!”

Intervjuu eel pean võtma järjekorda, sest käimas on läbirääkimised. Kadri on tegus, kiire ja toimekas, ent ometigi rahulik ja õnnelik. Tema silmist peegeldub rõõm, mida ta hea meelega enda seest välja jagab, andes nii igale oma ettevõtmisele juurde lisaväärtust. Tal ei ole oma kontorit, sest talle meeldib olla siin ja seal ning see, et iga päev on erinev. Talle sobib, kui e-postkastis on nii palju kirju, et kerimisriba kasutama ei pea ja tema puhul kehtib fakt – kui sind pole Kadri kalendris, pole sind olemas.

Kust tuleb jõud ja energia, et leida tasakaal töö ja kodu vahel?

Hästi palju on inimeses kinni, kuidas tasakaalu leida. Lapse kõrvalt (Kadril on perekond, kus kasvab poeg, kes läks sellel sügisel kolmandasse klassi. – toim) tegelesin erinevate projektidega. Meil on pojaga sarnane ellusuhtumine – miski siin elus ei ole võimatu! Tänu sellele on mu poeg leidlik, hakkaja ja julge.

Hinnangut ei saa anda nendele naistele, kelle elu keerleb pisipere ja koduste toimetuste ümber, minul lihtsalt puudub see napp. Ma ei suuda paigal istuda, tahan pidevalt probleeme lahendada ning minus on ambitsiooni, et tegeleda mitmel rindel, paljude asjadega.

„Kui oled otsustanud lõunaks võtta võileiva, siis annad endale ju aru, et selles on palju süsivesikuid, mozzarella ärajätmine enam ei päästa.”

Miks on hea olla ettevõtja?

Saan ise otsustada, millal hommikul ärkan. Põhimõtteliselt ei taha ma päeva alustada siis, kui keegi teine seda mul teha palub. Ettevõtjana ei ole vaja kooskõlastada oma ideid ja

mulle meeldib, et saan värsked mõtted ja kohe ellu rakendada. Näiteks XPRS Delis on lõunaaeg väga kiire, tekkis mõte pakkuda oma klientidele lõuna ajal juba varem valmis tehtud vrappe. Rääkisin teenindusjuhiga, et ta teeks nii, et esmaspäevast oleks vajaminev olemas ja palju õnne, alates 5. septembrist nii oligi!

Mis on ja kuidas tekkis XPRS Deli?

See on uutmoodi võileiva- ja salatideli. Klientid saavad endale värskest toorainest ise toidu kokku panna. Me ei paku ainult võileibu, meil leiab ka vrappe, värskeid salateid, Lavazza kohvijooke, muffineid ja vahvleid. Kui üks ettevõtmine end ammendab või tekib tunne, et tahaks vaheldust, siis nii sünnivadki uued ideed. Aasta aega ringles meil peas toitlustusmõte – elustiilirestoran või mõne veini maaletoomine, aga teised olid juba need ideed ellu rakendanud. Nii me mõtlesimegi, et kogu ülejäänud maailm sööb lõunaks võileibu.

Räägid meie-vormis?

Tegemist on jah sõpruskonnaga, kes XPRS Deli kontseptsiooni välja töötas. Meie sõpruskonnale kuulub grupp ettevõtteid, milles me kõik oleme tegevad. Enne XPRS Deliga alustamist uurisime ka võimalust saada frantsiisleping juba olemasoleva võileivabrändiga, kuid Eestist ei olnud huvitatud. Frantsiisi puudumine meid ei peatanud. Lõime nullist kontseptsiooni ja edasi läks väga kiiresti – augustis oli visioon paigas ning oktoobris 2010 avasime esimese XPRS Deli. Solarise keskuses olev müügipunkt avati veebruaris 2011.

Kui värsked on XPRS Deli toorained? Kas ise sööd XPRS Deli võileibu?

Toorained on väga värsked, iga päev tuleb uus kaup, sest me müüme tooted kiiresti läbi. Valime parima tooraine ja eelistame ikka eestimaist, näiteks Mustamäel asuv Loiri Pagar teeb meile saiad. Turul me varahommikuti suure korviga ei käi, tellime tooraineid nii nagu teisedki tootlustuskohad. Ise olen rohkem vrapisõber ja söön iga kord, kui siin olen.

Kui kiirtoidurestoranid (McDonald's) on välja arvanud oma toodete kaloraazi, kas sama on ka teil plaanis?

Ei, meil hetkel nii ei ole, kuid meil on koostöö Figuurisõpradega, kelle abiga sai valmis tehtud võileib, mille Figuurisõbrad heaks kiitsid ja mille kaloraaz on välja arvatud. Ma ei ole kindel, et kiiret lõunat haarav eestlane muretseb toidu kaloraazi pärast. Kui oled otsustanud lõunaks võtta võileiva, siis annad endale ju aru, et selles on palju süsivesikuid, mozzarella ärajätmine enam ei päästa. XPRS Delil ei ole valmis tooteid, seega toiteväärtus muutub reaajas, kuid me liigume sinnapoole, et aasta lõpu poole välja tulla vidinaga, mis võimaldab valmis tehtud võileiva toiteväärtust igapäev endal arvutada.

Mis XPRS Delist edasi saab, tulevikuplaanid?

Hetkel käivad kolme kohaga läbirääkimised ja loodetavasti on aasta lõpuks juba kaks uut XPRS Delit avatud. Laienemisplaanid on töö-

sised, ülekäe ei ole mõtet midagi teha, sama hästi võiksin kellegi juures tööl käia.

Kas oled hea ülemus?

Olen vastutulelik ja ülemusena rohkem sõber.

Üritan töötada selle kallal, et vahel olla karmim. Aga kui inimene ei ole motiveeritud minu heaks töötama, siis see, et ma autoriteediga talle peale hüppan ja al-

lles sel juhul tööd tegema, siis teeb ta seda niikuinii lühiajaliselt. Olen ratsionaalselt endale ära seletanud, miks sellist tüüpi juht nagu ma olen minu maailmavaatega sobib.

Millist ajajärku Sinu elust märgib S'NOB?

S'NOB oli üks esimesi uusi ettevõtmisi pärast

konsultatsioonifirmat. Otsustasime, et munad ei saa olla ühes korvis, niisiis mõtlesid tollal BDA Consultingus tegutsenud neli tüdrukut, et rõivad on südamelähedane teema.

Kuidas S'NOB teieni jõudis, milline on selle ajalugu?

Brändi leidsime nii, et keegi tundis kedagi, kes oli kellegi sugulane ja kuidagi niimoodi me teineteist leidsimegi. S'NOBis esindatud brändid on pärit Taanist, kus 1997. aastal asutas Tommy Hyldahl firma Metropol ApS. Eestis on Taani disainerite trendikad ja kvaliteetsed naiste rõivabrändid: S'NOB, St-Martins ja Margit Brandt esindatud alates 2008. aastast. Minu garderoob on 100% S'NOB, iga inimene leiab endale sealt midagi. Uusi ideid peab ikka katsetama, nii ongi välja kujunenud, et üks meist on S'NOB-i eesotsas. Väga tore on, kui grupis on esindatud erinevad suunad. Lõpuks hakkavad kõik

Taani bränd S'NOB on Kadrile südamelähedane, tema garderoob on 100% S'NOB.

valdkonnad omavahel n-õ mängima, sest see, et meil on kaubanduskeskuses riidepood, kergendab omakorda XPRS Deli tulekut samasse kaubanduskeskusesse jne. Mida rohkem teed, seda rohkem sind teatakse ja kui sa teed seda hästi ja kvaliteetselt ning saad üle päeva klientidelt positiivset tagasisidet, siis tekib südamesse tunne, et teed ikka õiget asja.

Kas kvaliteet on sinu elu läbiv märksõna?

Ma ei taha müüa asja, mida ma ise ei ostaks, ja tõenäoliselt ei oskakski ma selliseid tooteid müüa. Äri eesmärk on kasumlikkus, aga mulle isiklikult meeldib rohkem seda kuulda, kui kliendid ütlevad, et teil on Eesti kõige paremad vrapid, või särasilmne klient räägib, et sai oma kleidi kohta nii palju komplimente! Mul ei ole piinlik oma toodet pakkuda. Me ei tee ka detailides järeleandmisi (XPRS Deli kujundus on tehtud kunstnik Anna Litinova-Merilo poolt, ainult meie jaoks), saan julgelt öelda

„võta, proovi ja ma garanteerin, et see sulle meeldib”.

Kui te just sõpruskonnaga uusi ettevõtmisi ei plaani, mida te siis teete?

Meid on palju! On rõõm, et välja on kujunenud mõnus, ühtemoodi mõtlev seltskond, kel-

“Olen ratsionaalselt endale ära seletanud, miks sellist tüüpi juht nagu ma olen minu maailmavaatega sobib.”

lest muide mitmed on EBSi vilistlased. Käime üksteisel külas, teeme süüa ja oleme koos reisidel.

Kas reisid palju?

Kui on aktiivsem, intensiivsem tööperiood,

siis mitte nii palju kui tahaks. Paar aastat tagasi käisime iga kahe kuu tagant reisimas. Mõnus on vaadata, kuidas inimesed elavad, tekib palju uusi sõpru ja hiljem, kui nende samade sõpradega mõnes muus riigis kohtud, sest reisisimine on nende elustiil, on nii tore.

Lisaks emakeelele räägid veel mitut keelt, kuidas tekkis huvi keelte vastu?

Esimesest klassist alates olen käinud inglise keele kallakuga klassis. Mul on tugev keelevaist, tunnen vaistlikult ära, kas lauses on vead sees või ei ole, isegi kui ma ei oska täpselt öelda, miks või mis valesti on. Mulle meeldivad keeled! EBSis õpetas Helle Vernik saksa keele hästi selgeks ja Tiia-Maria Reimaliga studeerisime hispaania keelt. Suvi läbi võtsime kursaõega lisa keeletunde, et saaksime sügisel jätkata hispaania keele kõrgemal tasemel. Suhtlemine on minu lemmiktegevus! Kui olen Prantsusmaal, püüan suhelda ikka prantsuse

BDA Consulting:

2001. aastal loodud ettevõtte positsioneerib end targa otsustaja

partnerina strateegilistes valikutes. Kolme töötajaga väikefirmast on kasvanud 20 töötajaga stabiilse arenguga ettevõtte. BDA Consulting on praegu oma valdkonnas turu suurim, pakkudes erinevaid teenuseid: projekti- ja strateegiline juhtimine, konsultatsioonid ja koolitused. Kadri tunnustab, et on olnud aasta aega konsultatsioonifirmast eemal ja on hetkel ettevõttes partneri staatuses. Majanduslanguse aastate kohta tõdeb ta: „Konsultatsioonifirmad peavad olema nutikad ja pakkuma teenuseid, mis on hetkel turul populaarsed. Enda nutikus on see, mis aitab languse ajal leida üles selle suuna, mis edasi viib. Aktsiaturul võib ju ka väga palju langusest võita.”

www.bda.ee

„Ajujaht”:

„Ajujaht” on Eesti suurim ettevõtluskonkurss,

mis edendab Eesti noorte ettevõtlikkust ja aitab kaasa uuenduslike ja teadusmahukate ettevõtete loomisele. Konkurss kogub kokku Eesti noorte uuenduslikud äriideed, aitab kaasa nende arendamisele ning premeerib parimaid hulgaliselt kontaktide, nõuannete ja auhinnarahaga. Kadri oli kaks aastat „Ajujahi” projektijuht ja selle kogemuse najal võib ta kinnitada, et konkursil osalemine annab hulgaliselt väärtuslikke kogemusi, teadmisi, oskusi ja kontakte. Läbides teekonna äriideest ettevõtteni, tutvuvad osalejad Eesti tipp-ettevõtjate ja investoritega. „Ajujahi” 2011/2012. hooaeg algab taas, ideede esitamise tähtaeg on 25. oktoober kell 00.00. Ideid saab sisetama hakata alates 15. septembrist. www.ajujaht.ee

TEDx Tallinn:

TEDx on kohalik, iseseisvalt korraldatud üritus, mis võimaldab

kokkutulnud inimestel jagada TED-konverentsi sarnast kogemust. TED on igal aastal toimuv sündmus, kuhu kutsutakse kõnelema maailma juhtivamaid mõtlejaid ja tegijaid, et nad jagaksid teistega seda, mis neid kõige enam sütitab. TED tuleb lühendatult sõnadest *technology, entertainment, design* ehk tehnoloogia, meelelahutus ja disain – kolm avarat valdkonda, mis aitavad ühiselt kujundada meie tulevikku. Kadri selgitab, et TED-il on kindel formaat – 18 minutiga tuleb kõnelejal maha pidada elu kõne, mis on tähendusrikas, isikupärane, täis erinevaid lugusid ja kogemusi. „Esimesel TEDx-il nuttis terve saalitäis inimesi! Energialaeng ja emotsioonid, mis seal tulevad, on kirjeldamatud. Esmakordsel TEDx-il mõtlesime, appi – millega me hakkama saime, nii äge!”

www.tedx tallinn.org

TEDx
Tallinn

Kadri silmist peegeldub rõõm, mida ta hea meelega enda seest välja jagab, andes nii igale oma ettevõtmisele juurde lisaväärtust.

keeles. Keelehuvilisest sõbrannaga reisil olles suhtleme ka omavahel kohalikus keeles ja see on nii naljakas. 7. klassis õppisin prantsuse keelt, panin end ise kursustele kirja ja sõitsin paar korda nädalas Viimsist Tallinna keeletundidesse, nii sain prantsuse keele põhja alla.

Oled õppinud reaalklassis, kas see tähendab, et sinus on kaks poolt: nii humanitaar kui ka reaali?

Kui humanitaar ei ole ainult keeled, siis tunnen ennast pigem reaalina. Füüsika ja matemaatika on põnevad ained, minu jaoks võrdub nende ainete õppimine probleemi lahendamise ja see on see, mille peale mul hammas verel on.

Millised on su hovid?

Loen, mängin tennist. Onu on tennistreener, olen tema käe all oma tehnikat lihvinud, aga eks see mäng ole rohkem geenides. Raamatutest loen viimasel ajal palju psühholoogia- raamatuid, näiteks neurolingvistilisest program-

meerimisest. Praegu on psühholoogiateema väga põnev – see, kuidas inimesed mõtlevad, mis nupule vajutad jne. Kui ise ütled ja usud ideedesse, siis nii juhtubki, seega mida rohkem mõtled ja mida konkreetsemalt täpsustad, mida tahad, seda paremini leiad ka sammud, mis sind edule viivad.

“Kärsitus käsib jätkuvalt otsida, uurida, tegutseda, võtta ette uusi asju ja mitte järele jätta.”

Mõni raamatusoovitus?

James Redfieldi „Celestine Prophecy” on ilukirjanduslik raamat mehest, kes käis Peruus ettekuulutustahv-

leid otsimas. Raamat selgitab läbi sündmustiku, kuidas näha seda, mis on sinu ümber ja mis on sinu jaoks õige.

Kas pead end interaktiivseks inimeseks, naudid moodsat kommunikatsiooni?

Kui tahad äri teha, siis on moodne kommunikatsioon töövahend. XPRS Delid suhtlevad omavahel Skype’i teel, andes nii teada, mis on puudu, mis on üle, mida on vaja viia-tuuta. Ise suhtlen XPRS Deli tüdrukutega samamoodi Skype’i vahendusel ja leiän, et selline

Kadri pingemaandajad labrador Lola ja poeg Robert.

suhtlusviis on kliendisõbralik. Kellelegi ei meeldi pidevalt telefonitoru otsas istuv teenindaja.

Pinged – kuidas talud, kuidas maandad?

Praeguses elus ei ole pingeid. Eriarvamused saab lahendada, kui selgitada välja, millised on eesmärgid. Kui eesmärgid on ühised, siis miks arvatakse erinevalt? Eluterved vaidlused viivad paremate tulemusteni. Koeraga (labrador), kes on kõige armsam asi maailmas, jalutan!

Mis on sinu parim ja halvim iseloomuomadus?

Kärsitus, mõlemal puhul. Kärsitus käsib jätkuvalt otsida, uurida, tegutseda, võtta ette uusi asju ja mitte järele jätta. Samas kõik ei pruugi minu kärsitusega kaasa tulla, sest mul ei ole kannatust oodata, kui teised suudavad enda jaoks asjad rahulikult läbi mõelda. Teen lihtsalt kõike kiiremini.

Kommen- teerib Edvard Mihkel- saar, hea sõber ja partner:

Kadrit tunnen juba pikemat aega ning temaga on alati olnud lõbus aega veeta, rääkida elust ja inimestest. Küll aga on kokkupuude professionaalsel tasandil olnud lühem. Pean ütlema, et ka siin on Kadriga väga mõnus ja lihtne koostööd teha. Me mõlemad oleme kiirete otsustega inimesed ja arvan, et see on ka Kadrit palju edasi aidanud, aega pole ju raisata ja tuleb tegutseda! Ta on väga suure töötahte ja -jõuga ning raske on leida talle efektiivsuses vastast! Meil on mitmeid ühiseid ärisid, neist noorim nn töölapsuke on XPRS Deli, mida Kadri ka hetkel kureerib. Eriti rõõmsaks teeb mind see, et asjad jooksevad Kadri käe all alati õigesse rööpassse ja loodan, et neid ideid ja ärisid tuleb lisaks veelgi!

Smashing the Glass Ceiling

“The time is right for women in business. Learn to avoid the remaining obstacles and the glass ceiling will cease to exist!” – Nancy Clark.

Kadri Lenk
lenkkadri@gmail.com

Photo: shutterstock.com/Yuri Arcurs

There have been so many studies on the subject “Women in the workplace” that it is impossible to count them all. However, they all show the same result: the intelligence of a certain (administrative) team does not depend on the IQ of the members but on the quantum of women. Knowing this, another question arises: As a woman, how can you reach managerial positions in a company?

Everybody has heard the saying that women need to work twice as hard as men in order to reach a certain level of success. Is that really true? Women constantly make the mistake of working

Be independent and stick to your guns!

like horses in farms which is not the most effective way to succeed. Keep in mind that good relationships in the workplace are at least as important as doing your job very well. Develop your strategic thinking skills, build up your team playing capabilities, expand your list of useful connections and you’ll see everything will go more smoothly and less stressfully. A clever tip is to “waste” your time a little bit every day in order to establish contacts that might come in handy in achieving your professional goals.

Dr. Lois P. Frankel Ph D, management consultant and author, talks about breaking the glass ceiling in her book “Nice Girls Don’t Get the Corner Office”. She points out 101 common

mistakes women make when trying to reach higher levels in their career. Frankel notes that women in adulthood tend to behave like little girls thus preventing them achieving ultimate success. Since childhood girls are taught to be obedient, fragile and helpless – they always have to take care of the well-being of others rather than themselves. But making your way to the top requires precisely those characteristics that were being suppressed by parents at home and teachers at school: independence and sticking to your guns. Frankel also recommends keeping your handshake strong and firm which tells a lot about your attitude and confidence.

As you might already know, taking risks is one of the main keys for unlocking the door to success. Again, women have been

taught to be careful and avoid hazards. Boys on the other hand have played war and battle games in their childhood all the time. Playing safe can be compared to driving a tank on the highway – accidents are not as likely to happen but you are rather slow. Don’t be afraid of losing. Nobody will judge you for trying your best. “I am always doing that which I cannot do, in order that I may learn how to do it.” – Pablo Picasso.

One of the interesting aspects that Susan Colantuono, CEO & Founder of Leading Women, has brought up is that you have to be able to speak the language of power or in other words, the language of outcomes. Define and describe how you impact and improve the organisation’s growth, profitability, customer service

etc. Make yourself indispensable for the company and report your progress on your achievements. Say “I help leading companies achieve their business objectives,” rather than “I’m an accountant.” The language of outcomes also depends on the audience. For example, when talking with your boss talk numbers first and then people; when talking with your staff do the contrary.

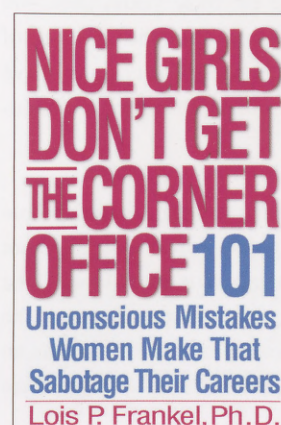
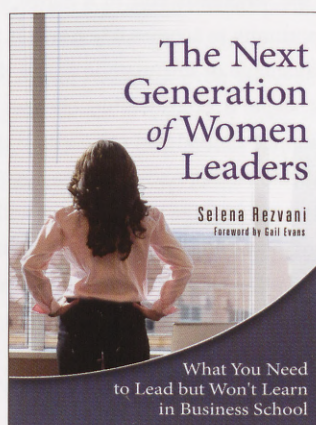
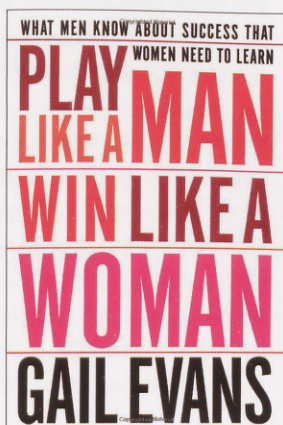
It is also important to keep an eye on the progress you are making. One very nice way to monitor your efforts is to notice how people react to you. It is a very good sign when your colleagues want to cooperate with you and even ask for your opinion. It clearly means that they think of you as a trustworthy expert. Also, take notice of your boss and how he/she treats you. If your boss answers your e-mails right away, invites you to take part in important meetings or also asks for your opinion and ideas then you are apparently on the right path to the top and, if you’re lucky, a promotion might soon be lying ahead. “The playing field is being levelled, even for those players wearing heels!” Nancy Clark, the CEO of WomensMedia, has said.

Some useful tips

- **Don't ask permission all the time – this is inherent to children. Women have a habit of asking for the green light before doing something. Don't stay in your comfort zone. Instead, be forthright and self-confident.**
- **Don't try to do everything by yourself – learn to delegate. You mustn't take responsibility for obligations that are not allocated to you. This does not raise your level. Don't stumble over perfectionism.**
- **Get over the need to appeal to everybody – it's impossible. Of course, it is important to be likeable but don't overestimate it and don't take it personally. Don't be afraid of getting into uncomfortable situations, for example when saying no.**
- **Stand out – modesty is not a virtue. Put a little emphasis on the skills that distinguish you from your colleagues (good team worker, excellent negotiator etc.)**

Book recommendations

Wine as a financial instrument

Kadri Lenk
lenkkadri@gmail.com
Photo: Alex Brown

London International Vintners Exchange

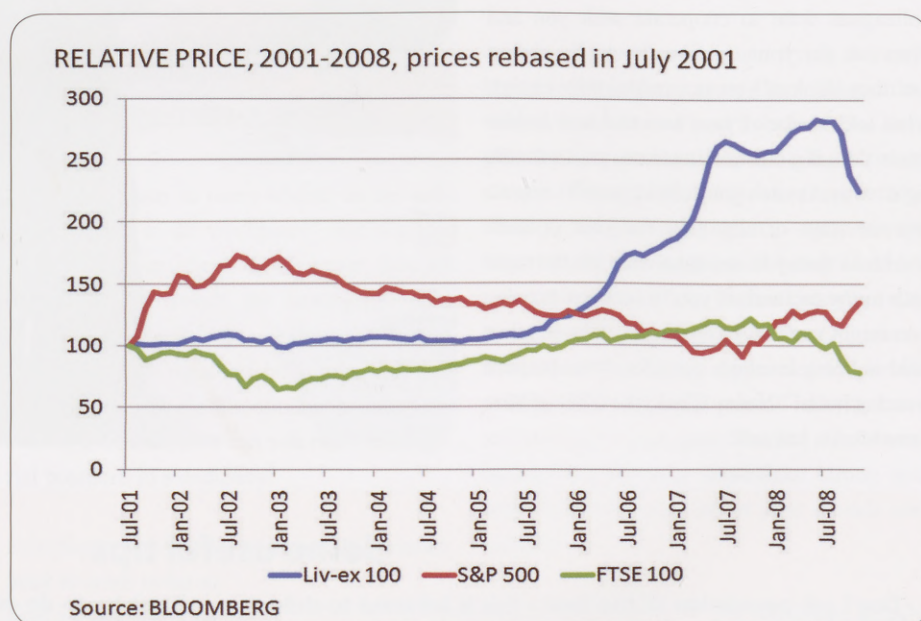
First of all, not just any wine is a good investment. Wines suitable for investment are found on Liv-ex 100 – the leading market place for the fine wine trade. It includes a hundred quality wines that have received excellent ratings from critics. More than 90% of all Liv-ex wines are Bordeaux. Others are Champagne, Burgundy and Italian wines. During the recent decline, Liv-ex dropped only a couple of per cent. In fact, the correlation between the financial and fine wine markets is relatively small. What's more, the prices for the very best wines have risen by an average of 15% per annum over the past 25 years.

Money or joy?

Wine investors can be divided into two: 1) the ones that strive for the yield and see wine purely as a financial instrument; 2) the ones that collect it or keep it for future drinking. If you desire to enjoy a luxurious and decades-old bottle of Bordeaux wine then perhaps purchase a case* or two today. The initial release price of a young wine is considerably cheaper compared to when it's matured. Some wines do not reach their perfect state for forty years when you then may not be able to afford them because of a huge increment in price. The cost may have risen through the roof, up to hundreds of thousands of euros.

It is rather common among famous people to sell their fine wine, which they have not managed to consume. It is most likely done through auction. This brings forward the unique and interesting nuance of wine as an investment instrument. Years after purchase

Although investing in wine is not very common in Estonia, it is by no means a new phenomenon to the rest of the world. To some extent it can be compared to investing in art for it is fairly emotional.

The correlation between the financial and fine wine markets is relatively small.

you can decide whether you want to convert it into money or just pour it down your throat.

Purchasing *en primeur*

One of the forms of purchasing wine is *en primeur*. This method implies buying wine while the vintage is still in a barrel, offering an opportunity to acquire it before it is bottled. The advantage of this method is that the wine at this stage is considerably cheaper than it will be once bottled and released on the market. All the tasting and evaluating is done by experts – no average person, even with intentions of purchasing, normally goes near the wines. One must turn to the company that is engaged in this business sector.

It is wise to buy *en primeur* for wines with very

low quantities because they are most probably not available when released. For example, the 1982 vintage of Château Latour was sold at £250 a case *en primeur* in 1983, while in 2007 it was valued at £9,000. Of course, this is not a rule of thumb. Some wines may instead significantly lose their value over time – but then you can at least drink the negative equity.

What is shaping one's cost?

Behind the expensive price of a certain wine is mainly its history: famous manors and its strong traditions, well preserved vineyards that have endured decades of wars or harsh climate conditions. Not to mention that the wine must have been receiving high ratings (97-100 points) for years. The best wines often come in low quantities – a smaller amount means a

higher price. Analogical situation occurs when the wine gets consumed over time – the price rises again. Also, an elaborate marketing strategy can sometimes influence the cost as well, whether it's a clever advertising campaign or a well-designed label featuring paintings by famous artists.

The importance of criticism

Critics' ratings play a rather important role in the wine industry. Perhaps the most widely known wine critic today is Robert M. Parker, Jr. His wine ratings on a 100-point scale and his bimonthly publication "The Wine Advocate" have become very influential in wine purchasing and setting the prices for newly released Bordeaux wines. Many investors only buy wines that Parker has rated 90-95 points ("outstanding") or above which sets the prices for such wines very high. This makes 75-79 and 80-84 rated wines hard to sell. Nevertheless, Parker is no dictator and cannot impact the market price all by himself.

Storing for long-term aging

Storage of the wines is preferably done in professional cellars where the conditions are under constant supervision. Three factors should be kept in mind: light, humidity and temperature.

Bottles are often darkly tinted to protect against light which can cause wine faults. Light coloured bottles need extra precautions. Temperature must be stable at about 10-15°C. Most wines are stored on their side at a slight angle. The thinking behind this is that the cork will stay moist if kept in constant contact with the wine. Some wineries even package their wines upside down in a box for same reason. When the cork is dried it allows oxygen, the biggest enemy, to enter the bottle.

* Case = 12 bottles, trading with single bottles is rather rare.

Price per case of 1992 vintage Câteau Lafite Rothschild

August	£
1992	740
1993	↑900
1994	↑950
1995	↑1,450
1996	↑2,900
1997	↑3,700
1998	↓2,750
1999	= 2,750
2000	↑3,050
2001	↑3,600
2002	↑4,200
2003	↓4,185
2004	↑4,310
2005	↑4,650
2006	↑8,500
2007	↑12,750
2008	↑21,890

Source: Berry Bros and Rudd

Tallinn Fashion Week

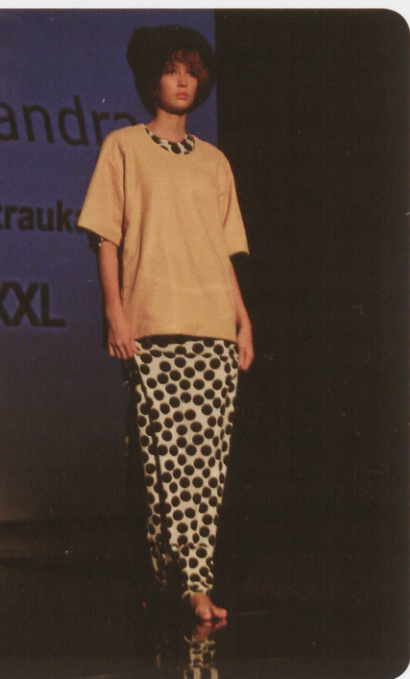
Starting with this school year a new course was opened in EBS's department of entrepreneurship - the management of creative industries. My name is Anete Palmik, and being a student of the new study course I will start a new column in "EBS Business Spirit" beginning in October where I tell you about the happenings and management of creative industries.

Anete Palmik
anetepalmik@gmail.com

Photos: Anete Palmik

Handmade cardigan (Kristel Kuslapuu).

Sandra Straukaite's production from collection "XXL".

One of the first practical experiences associated with the Creative Economy was visiting the Tallinn Fashion week. This year's Tallinn Fashion week was the fifth one taking place and within that, in addition to ten fashion shows and several exhibitions, there were also many fashion linked seminars. With our creative industry course we attended the first official runway show of Tallinn's Fashion Week which took place on 14th September in the Tallinn Puppet Theatre.

First to present her creation was a "grand old lady" of Estonian fashion design - Liivia Leškin. Her collection "Being together" brought dark tones shaped into dresses and skirts that were set off by coats, scarves and cloaks in the colours of autumn.

An interesting fact about her models was that none of them wore make-up while presenting the collection. Liivia said that her collection is meant for a woman who loves naturalness.

Next on stage presenting her brand new collection was young and talented Kristel Kuslapuu. Kristel is known in the fashion industry for her unique knit-

wear and all of her designed clothes were knitted this time also. The collection was called "Zebra on acid" and consisted of woollen dresses, jackets and even pants, all in cool shades. It gave a strong urge to go back to elementary school and attend knitting lessons again to remember all the skills learned once and now forgotten. If Liivia Leškin's collection was designed for women then in Kristel's designs you could also find pieces for men.

Last but not least there was a collection from a Lithuanian designer Sandra Straukaite, called "XXL". You could see that Sandra was thinking about autumn when designing her collection. Besides the dresses, pants, jackets and blouses the models were wearing they also wore fur hats and warm slippers. When in Kristel Kuslapuu's "Zebra on Acid" you could see a lot of yarn details, then Sandra Straukaite took stage with simple yet effective cuts. Colours represented were also of autumn colour: white, black, dark red, brown, beige etc. In a brochure for Tallinn Fashion Week she said that her goal as a designer is to bring happiness to others and in my opinion she succeeded.

In conclusion, Tallinn Fashion week was very professionally and well organized. All three collections were special in their own unique way and brought out the characteristic features of the creators.

Kristel Kuslapuu's production from collection "Zebra on acid".

Tallinn Fashion Week in Estonian Puppet And Youth Theatre.

Vulpes vulpes!

Tule võta soodustustega Tudengikaart ja õppelaen Bancus Swedicusest.

Vaata lisaks www.swedbank.ee/tudeng.

$2^8 + 10^2 + 10^2$
sooduskohta
üle Eesti!

Karim Ramadan:

“I need to know everything in the environment that is close to me.”

Karim Ramadan – an Italian with Egyptian background - was born in Italy staying all this time between two completely different cultures. He is not used to live a boring life but strives to discover everything that surrounds him and explore new places.

Anastasia Selivanova

lh_anastacia@hotmail.com

Photos: Fred-Ander Päm

Tell us a little bit about yourself.

I was born in Milan but my parents are Egyptians, so I can say that I have an Egyptian background. During my secondary school I had morning classes at a normal Italian school and in the afternoon I was studying an Egyptian programme with a private teacher. This allowed me to get a double diploma for the secondary school. I am a 3rd year student and study at Università Bocconi in Milan. So, when I come home after this Erasmus semester I will start writing my final paper.

How do you find having courses in English at EBS? Is it difficult?

It is fine. My main language is Italian, but studying in English is not a problem for me. Perhaps sometimes I need to look up some words in the dictionary. But I cannot say that it is difficult for me.

I had a prejudice that Italians are not likely to speak English. But your English is very good. What is the reason that you know it so well?

Yes, it is true that Italians do not like to speak other languages. Or even if they want to it is really hard for them to speak.

Speaking about me, I had the experience of staying for 7 months in Australia during my last year at high school. My Arabic and Italian are on the same level and now my goal is to improve English to the same level. For this very reason I went to study in Australia. So, it was not just attending an English course, but studying at the public high school, living in this environment. That was the time when I improved my English to the level I have now.

What makes you choose such different places as Australia, Estonia, Asia?

The fact that I was born and live in Italy and that my background is Egyptian makes me, if I can say so, more multi-cultural. I live between two completely different cultures. For this reason I do not feel that I could stay in one country for a long period of time. In Italy people do not accept me as fully Italian unless I speak to

“I have noticed that the education in EBS is more practical than in Italian universities.”

them and they hear my Italian; when I go to Egypt, there is the same situation – people see that I am somehow different from the natives. This is why I would not feel good staying in one place. I want to see and discover new

Karim strives to discover everything that surrounds him.

cultures. So, probably the main reason why I choose such different places is because I want to travel as much as possible, to see as much as possible. I hope that one day I will see most of the places in this world.

You have already mentioned that your Italian and Arabic are at mother-tongue level, your English is very good; are there any other languages that you can speak?

Actually, I have studied French for 12 years and before going to Australia I could speak French even better than English. Now I can

have a conversation in French but English is the language in which I can speak more easily. Besides, I have finished courses in two more languages, these are Chinese and Japanese. I have done Level 1, but it is not enough to have a normal conversation. So, when I go back to Italy after the semester in Estonia, I am planning to continue learning these languages.

Chinese and Japanese – this is an interesting choice. Why did you choose these languages?

I really want to go to Asia one day, because it is completely different from the places I have seen so far. I have been for a couple of days in Hong Kong and was impressed. Hong Kong, Shanghai, Singapore, and South Korea – these countries have developed incredibly during the last years. Business education is at a high level there, and one has a lot of opportunities, because the market is really big. I am also thinking of taking the master programme in one of the Asian countries.

Are you involved in any other activities besides the normal courses at your university?

It is not a really good way of spending university life if you are not active in any additional activities. I cannot live just between lessons, home assignments and examinations. I need to know everything in the environment that is close to me. So, I am in three different associations at my university. These are the Bocconi investment club, which has to do with different financial issues and analyses, a political association and an association that deals with the organization of different conferences for the school. Starting from next semester I will be a representative in the Student Council. Being so active can be difficult and takes a lot of time but it is reasonable. I think that now we have time and we should use the opportunity to see and learn as many things as possible.

Tell us a little bit about the education system in Italy. Are there any differences between the lectures at EBS and your university?

Yes. The educational process in my university is completely different. First of all, Università Bocconi is much bigger than Estonian Business School. In EBS everything looks like at a high school. The classrooms are small, there are a lot of home assignments to do, so all this resembles much my high school years.

But this kind of academic work has its own advantages. For example, I have noticed that the education in EBS is more practical than in Italian universities. In Italy, mostly, a lecturer gives an explanation of a certain topic and then you need to do a lot of additional work making sure that you know everything that is

“We should use the opportunity to see and learn as many things as possible.”

written in the course book. One needs to study really much. In EBS, on the contrary, there are a lot of presentations, group work, and practical home assignments. I think that doing a practical thing is easier and more fun than just reading the theory.

Where are you staying in Estonia? And what kind of accommodation do you think

is better when coming for one semester?

I am staying at a student hostel right now. I think that for the first time it is easier to stay in a student hostel, where there are many students around and you have better access to information. You also have more opportunities for meeting new people and making friends. But much depends on the period of time that you need spend there. Spending one semester with so much interaction with others and an active life can be nice, but staying longer may become difficult.

What would be your tips or suggestions to perspective exchange students?

The most important thing is to try to spend the time as well as possible. Visit all the possible places; see as much as you can, participate in all activities. Sometimes it can be difficult because of language barriers or other reasons, but every Erasmus student is in the same situation, so make new friends and enjoy every single day.

Karim hopes that one day he will see most of the places in this world.

Australians are most warm and friendly people with their inherent motto: no worries

Piret Merimaa
piret.merimaa@gmail.com

Photos: private collection,
www.2archimedes.ee,
www.panoramio.com/prasannakalansuriya

Two EBS students, Hanna Laasmägi and Margit Käbin were granted a DoRa scholarship last school year. Read their comments and personal experiences on the application process and studies in Australia.

Was it difficult to apply for the DoRa scholarship? What did you have to do?

Hanna: "Applying for the DoRa scholarship consisted of a series of actions. Filling out many documents and applications for Archimedes, official confirmation of my enrolment by the university abroad, detailed description of the subjects to be taken at the university were a few things Archimedes required. As I intended to travel to Australia two weeks prior to the beginning of my studies, I also had to write an explanatory letter describing what I intended to do on the spot in connection with my master's thesis. Everything had to be written very precisely and taking DoRa's stand-

ards into consideration. I had to amend the scholarship forms many times and send them back all over again. I was finding it difficult to

---

"The staff from Archimedes as well as the people from the International Relations office of EBS were extremely helpful and supportive."

---

put down my exact date of return to Estonia as the dates of exams were not yet made public. After getting recommendations from Monash

University I wrote down the last date of the exam period as my final day in Australia. As it finally turned out then my exams took place right after the end of semester and I got to return home earlier than planned. What I did not consider was that I had to return all the money for these two weeks. Of course I had nothing left of the scholarship by the end."

Margit: "Quite surprisingly, applying for DoRa scholarship wasn't difficult. All the information about the procedures and requirements, as well as application forms, was available on the Internet. The application forms were not complicated; in addition to the personal information, applicants were asked to give an overview of their current academic activities, including the topic of their master's thesis, and also describe their planned activities abroad.

Candidates applying for the DoRa scholarship have to present a confirmation of admission by the receiving university and a detailed plan of study, which has to be approved by the home university.

As I do not live in Tallinn, I appreciated a lot the fact that it was possible to complete the whole application process digitally. Moreover, the staff from Archimedes as well as the people from the International Relations office of EBS were extremely helpful and supportive."

How did you use your scholarship?

Hanna: "My exchange programme took place at Monash University in Melbourne, Australia. The programme consisted of two tourism and marketing courses which I consider to be really thorough and educative, the professors were real experts. These four and a half months I spent abroad were rather expensive as the Australian dollar is currently at its peak

Hanna and Margit at chinese restaurant, Melbourne.

and the average wage level is not even comparable to Estonian wages. In addition to the DoRa scholarship which was approximately 4500 EUR I also had to invest around 4500 myself. Thus, my expenses for 4.5 months were around 9000 EUR. This does not include flight tickets, student visa, fees for the obligatory international student health care card and tuition fee. All in all, the DoRa scholarship was helpful but it was not feasible to use it as the only financial resource. A scholarship may, however, be enough for expenses in other countries where living costs are relatively cheaper. Also, studying in Australia is more expensive because it is a long haul destination (high flight prices) and requires a visa. As students are allowed to work 20 hours a week, according to the student visa, I was also working in a restaurant in a big international hotel chain to cover some of the expenses. My scholarship mainly covered expenses for accommodation,

Hanna gets to know local flora and fauna.

ESF DoRa programme and activity 7 – development of international networks by supporting mobility of Estonian Master students

Eve Müür

International Exchange Coordinator

The European Social Fund's (ESF) DoRa activity 7 supports the studies of successful postgraduate students at foreign universities. The scholarship is aimed to facilitate the exchange of knowledge and establish international contacts. Courses taken abroad must be included to the required extent in the academic curriculum in Estonia. Applicants may apply for the scholarship for a term of 1-6 months.

The DoRa scholarship covers living expenses and travel costs. The amount of support that covers living costs depends on the duration of the studies and the scholarship itself. The travel allowance, which is calculated taking into account all travel-related expenses including internal transportation, insurances, visas and more, can be used to cover travel expenses from Estonia to the destination and back, trips beginning and ending in the foreign country are not funded.

EBS will select the DoRa 7 scholarship recipients in accordance with the priorities, deadlines and additional requirements. Postgraduate studies abroad should have a result measurable with credit points, which will be accepted as equivalent to the local curriculum. A study plan should be coordinated with the home university. To be eligible for the scholarship an applicant must take courses totalling 4 ECTS in the foreign university for every month spent abroad or 20 ECTS for the total period of studies in a foreign country.

The DoRa 7 scholarship cannot be used simultaneously with other mobility grants (e.g. Erasmus, Kristjan Jaak Programme, DoRa activity 8 conference grants, DoRa activity 9 postgraduate grants) nor applied for to study in different countries during one period.

DoRa programmes are financed by the European Social Fund and the Government of Estonia.

All EBS postgraduate students, who have shown good results during their studies and have chosen topics for their master's thesis, can apply for DoRa activity 7 scholarship. Application deadlines are October 1st 2011 (studies abroad in the spring semester 2012) and March 1st 2012 (studies abroad in the academic year 2012/2013). As applicants for DoRa activity 7 postgraduate students who are planning to go outside the European Union will be given priority by EBS.

More detailed information about DoRa activity 7:

Eve Müür, International Coordinator, room 104, e-mail: eve.myyr@ebs.ee or additional information SA Archimedes: www.archimedes.ee/dora

transportation, phone bills etc.”

Margit: “I spent the spring semester of 2011 at Monash University in Melbourne, which is one of the partner universities of EBS. I participated in the graduate tourism exchange programme, offered by the Faculty of Arts at Monash University. Being an exchange student, I did not have to pay for my studies in Australia. The DoRa grant covered partially the costs of travel and living. Still, the cost of living in Melbourne is quite expensive and the stipend didn’t cover all my costs. Shortly after arrival I started to look for a job to compensate for the impact of the strong Aussie dollar, but I changed my mind very soon, because my studies turned out to be very intensive, and combining studies with working started to seem quite challenging for me.

For every MBA student, as I see it, the international learning experience is vital. Monash University offers a truly global perspective for the students. In many respects, my expectations in regard of the study exchange have not only been fulfilled but also exceeded. “

In addition to studying, what benefits would you like to point out regarding studying abroad?

Hanna: “I actually found myself some very good friends among other international students from Finland and Estonia and a few locals as well. It is funny I had to go “down under” to find a really nice friend from Estonia whom I had probably never met here. I

Monash University.

can definitely say that my English is better than ever and I also got to work together with people from so many different countries I can’t even count any more. Where else do you get to work together with people from Japan, China, Korea, Costa Rica, Germany, Bhutan, Australia, the United Kingdom, Spain etc. At first it was really difficult because of the many accents you had to learn to understand by listening very carefully and also because of the different work techniques these cultures have.

But I really appreciate the experience and find it useful for future in an international business environment, for example.

I went alone and it was very difficult to cope at first but I feel that I gained a lot of independence and self-confidence during this trip. I got to experience some really nice places that I saw in Australia. Melbourne was like a culturally divine labyrinth where I got lost and found myself all over again. Also I am happier than ever to live in Estonia... sort of peace of mind (at least for a while now). I always thought that the grass was greener on the other side... but it looks very green here now as well!”

Margit: “It is absolutely impossible to overestimate this period in Melbourne. Firstly, as you may know, Melbourne was recently named the most liveable city in the world. With a population of more than four million, it is Australia’s second largest city. It is regarded as the cultural, food and fashion capital of Australia, having many exceptional attractions. During these five months I was lucky to visit many of them. In addition to city attractions, I made some day trips from Melbourne to unique and varied landscapes of the state Victoria. Unforgettable was the trip to Sydney. Australians are most warm and friendly people with their inherent motto: no worries.”

Hanna appreciates the experience and finds it useful for future in an international business environment.

Toomas Laarits on lõpetanud Harvard College'i bakalaureuseõppe. Töötades Harvard Business Schoolis kahe õppejõu assistendina, teab ta sealset õppekorraldusest nii mõndagi. Toomas räägib ka Harvard Business Schooli magistriõppest ehk MBA programmist, samuti elust tudengina Harvardis.

Luise Savik
luise.savik@gmail.com

Fotod: erakogu

Miks te valisite Harvard College'i?

Keskooli lõpus otsisin ma väljakutset ning tahtsin edasi välismaale õppima minna. Algul kandideerin Inglismaa ülikoolidesse, käisin seal vestlustel ning sain paari ülikooli ka sisse. Viimasel hetkel mõtlesin, et võiks ka USA ülikoolidesse kandideerida. Saatsin avalduse kahte USA ülikooli, millest üks oli Harvard College, ning sain ka sinna sisse. Siis otsustasingi, et lähen Harvardi.

Mida te Harvard College'is õppisite?

Matemaatikat ja majandust ning kõrvalerialana veel kunstiajalugu. USA ülikoolides on nõue, et peab valima erialaga mitteseotud kursuseid. Mulle meeldis see, et bakalaureuse õppekorraldus ei ole seal nii jäigalt paika pandud. Algul läksin õppima füüsikat, siis vahetasin matemaatika peale ning viimasel aastal õppisin majandust.

Kuidas näeb välja sealne õppesüsteem?

Kolledži lõpetamiseks on vaja läbida 32 kursust ning 8 neist on vabaained ehk siis erialaga mitteseotud. Kolmanda semestri lõpuks on vaja koolile öelda, mis erialal sa tahad lõpetada, ning siis peab võtma ka veel vastavad ained, et oma erialaained täis saada. Kohustuslike ainete hulk sõltub erialast. Matemaatikas näiteks on vähe kohustuslike aineid, aga kui õppida näiteks inseneriks, siis on 20 kursust juba paika pandud.

Harvard Business Schoolis töötav ainus eestlane Toomas Laarits

Toomas Laarits tutvustab HBSist pärit Nobeli laureadi autasusid.

Kuidas näeb välja Harvardis õppiva tudengi igapäevaelu?

Enamasti on nädalas 10–12 loengut. Igal kursusel on alati lisaks üks kursuseassistendiga kohtumine, kus arutletakse koos loetud materjale ja lahendatakse ülesandeid. Selle poolest on tavaliselt ajakava suhteliselt vaba.

Oleneb ka sellest, millega tudeng tegeleb ning mida ta õpib. Mõned tegelevad õppetöö kõrvalt veel spordiga või siis teevad näiteks kooli ajalehte. Matemaatikatudengina veetsin enamiku ajast ülesandeid lahendades. Hommikul ja lõuna ajal käisin loengutes ning pärastlõunast kuni õhtuni lahendasin ülesandeid.

Kampuses on tavaliselt nii, et igal kellaajal toimub seal midagi. Raamatukogu on seal avatud 24 tundi ööpäevas. Arvutiteadlased tavaliselt ärkavad kell üks päeval üles, käivad loengutes ning siis teevad tööd kella 4-ni öösel. Sportlased aga lähevad kell 9 õhtul magama ja ärkavad kell 5 hommikul, et trenni minna. Enamikule üliõpilastest meeldib ennast aktiivsena hoida. Seda on aga Harvardis vähe, et keegi ülikooli kõrvalt tööl käiks või päris äri ajaks.

Millised on õppejõu assistendi tööülesanded?

Ma töotan kahe ärikooli professoriga. Aitan neid enamasti nende artiklitega. Otsin andmeid ning kirjutan analüüse, samuti teen artiklite juurde graafikuid ja tabeleid.

Harvard avaldab ka palju kaasuseid ehk päris maailmas juhtunud lugusid, et õpetada äri maailmas toimuva kaudu. Sellega on ka EBSi tudengid kindlasti tuttavad. Kes neid kirjutavad, ongi enamasti need inimesed, kes töötavad minu koha peal. Nad käivad firmades, intervjuerivad töötajaid ja koguvad nende lugude jaoks palju taustainfot. Mina ise ei ole neid küll kirjutanud, kuid olen nende jaoks andmeid kogunud.

Minu professorite jaoks ei ole seda vaja, aga paljud teised minu kohal käivad ka professoritega loengutes. Nad teevad märkmeid, kes mida loengus ütleb, ning teevad professoritele ka loengute jaoks slaide.

See on selline töökoht, kus töötatakse enamasti aasta või kaks ning minnakse siis edasi õppima. See annab akadeemilisest tööst hea ettekujutuse ning edasiõppimiseks on võimalik saada ka õppejõududel soovituskirja.

Millised on teie tulevikuplaanid?

Tahan kindlasti edasi õppima minna ning teha

USAs doktorikraadi. Kindlasti kandideerin ma ka Harvard Business Schooli. Tahaksin õppida makromajandust. Pärast ülikooli tahaksin tegeleda rohkem akadeemilise tööga.

Mille alusel toimub Harvard Business Schoolis MBA tudengite vastuvõtmine?

Igal aastal võetakse vastu umbes 900 üliõpilast ning 800 tuleb sinna õppima. Avaldusi on umbes 10 000. Aga eks igal pool ole niimoodi. Neil, kes magistriõppesse tulevad, on tavaliselt kolm-neli aastat töökogemust.

„Harvard avaldab ka palju kaasuseid ehk päris maailmas juhtunud lugusid, et õpetada äri maailmas toimuva kaudu. Sellega on kindlasti ka EBSi tudengid tuttavad.“

Magistriõppes on umbes kolmandik välismaalasi. Erineva taustaga inimesi võetakse seal hea meelega vastu. Geograafiliselt tahavad nad üliõpilasi üle maailma. Neil on tudengeid Euroopast, kuid Ida-Euroopast niipalju ei ole.

Samuti on Venemaalt, Indiast ja Hiinast. Viimasel ajal võetakse sinna vastu palju inimesi, kellel on töökogemus tootmises või mitte-tulundussektoris, ei võeta ainult äri- ja finants-taustaga inimesi.

Kuidas toimuvad MBA kursused?

MBA programm kestab kaks aastat. Esimesel aastal võetakse põhiaineid ning need on kõigile kohustuslikud. Teisel aastal saab ise aineid valida.

MBA kursuste korraldus on erinev teistest kursustest, mis Ameerika ülikoolides on. Kursustel on tavaliselt koos vähe inimesi ning väga palju õpitakse kaasuste põhjal. Loengutes käib kaasuste põhjal aktiivne arutelu, kaasus peab üliõpilastel olema loomulikult loetud, enne kui nad loengusse lähevad. Õppejõud pidevalt suunab arutelu. Ta võib igal hetkel üliõpilast küsida ja paluda tal näiteks sissejuhatus teha või siis tema väitele vastu vaielda. Üliõpilasel peab olema siis ka alati midagi öelda. Seda ei juhtu kunagi, et üliõpilasel arutelu käigus midagi öelda ei ole.

Toomas Laarits HBSi dekaani residentsi ees.

Õnnepalavik

Ronja Oosterbeek
ronja.oosterbeek@gmail.com

Kui mängida mõttes läbi stsenaarium elukaaslaste sünnipäevahommikutest, siis...

1. Mehel on sünnipäev

Naistel on kombeks alustada mehe sünnipäeva peale mõtlemist ca nädal enne, kui päev ise käes on. Optimistlikumad alustavad kaks nädalat varem ja eriti head naised on juba jõuludest saati meelde jätanud mõne mehe (sala) soovi, mida tema sünnipäeval rakendada. Varajane ettevalmistuja arutab parimate sõbrannade seltsis kingiideed läbi. Heakskiit peab olema üldine ning pole ju paha oma „aktsiaid“ ka mesilaspere silmis tõsta – sõbrannad peavad teadma/nägema/kuulma, kui väga SINA oma meest jumaldate!

Sünnipäevalaps ärkab hommikul hea enesetundega, leiab elutoa laualt kingituse või vähemasti vihje sellele. Laual on ettenägelikult valmis ka hõrk hommikusöök. Saanud naiselt suudluse, suundub mees nautima suurepäraselt päeva, mis meile kõigile üks kord aastas määratud. Päeva jooksul helistab naine ja uurib, kuidas on päevakangelasel töötunnid möödunud, ning õhtul tähistatakse pidu kas ühise õhtusöögi või mõne muu kultuurse käiguga. Kui kõik sujub ideaalselt, saab õõ hakul ka linade vahel mürada.

2. Naisel on sünnipäev

Mehed üldjuhul (rõhk on sõnal üldjuhul) suhtuvad oma (elu)kaaslaste sünnipäeva märksa vabamalt ning jätavad kingitusele mõtlemise viimasele minutile. Hoolimata faktist, et naine on kolm nädalat erinevaid kingiideid mehele ette söötud, kipuvad need kuskile univertsuumsisse kaduma ja kui tähtis päev on käes, on meeste kupli all paanikatuba.

Naine ärkab hommikul ootusärevalt, ta pole isegi eriti und silmale saanud, sest üllatuse

Õnnelik elukaaslane teeb ka sinu õnnelikuks!

ootus on röövinud viimsegi kui uneraasu. Elutoas ei ole mitte midagi, vannitoas ka mitte. Magamistoas magab mees, kes nohisedes teist külge keerab. Ka külmkapis pole midagi tavatut. Naine valmistab endale hommikusöögi, läheb tööle, saamata põsemusi ja kuulmata häid soovet. Pärastlõunal helistab mees, kes soovib palju õnne ja küsib, kuidas

päevakangelasel on töötunnid möödunud. Õhtul tähistab naine oma sünnipäeva parimate sõprade seltsis, kellele on mõnusa peo ette valmistanud. Õõ hakul kukub ta väsinult oma voodisse ja jääb magama. Pärast uinumist tuleb mees, annab magavale naisele head-öödpõsemusi ning läheb telekat (või arvutimängu) vaatama. Järgmisel päeval on kraanikausis nõud pestud. Kingitus!

Ei maksa erutada, kui sinu kodus nii ei ole või sa ei tea kedagi, kes teaks kedagi, kellel nii oleks. Sul on lihtsalt vedanud. Mehed ja naised, kes end selles loos ära tunnevad, teadke, et tegelikult ei tee mitte miski muu rohkem haiget kui hoolimatus oma kaaslaste suhtes. Iseenesest mõistetavana võib käsitleda fakti, et talvest saab kevad ja suvest sügis, kuid lähisuhetes on vaja pingutada nii kodurahu kui ka õnne nimel. Õnnelik elukaaslane teeb ka sinu õnnelikuks!

Tööst ja koolist ja tulevikust

Maret Mitt
maret.mitt@gmail.com
Foto: erakogu

8. septembril ETV eetris olnud saade „Kapital“ selgitas, et koolide poolt pakutavad erialad ja töötajate nõudlus on tasakaalust väljas. Ilmeka näitena toodi välja IT-sektor, milles töökohtade nõudlus on suur – 15 korda rohkem töökohtade kui vastava eriala koolitatud

inimesi –, ja teisest küljest õigusteadus, kus koolitatud inimeste arv on suur (9000 töötajat

Mida ülikoolid teha saavad, et suurendada reaalteaduste populaarsust?

on märkinud töötajate portaalis oma erialaks juura), aga tööturul nõudlus väike. Küsi-

mus on selles, miks valivad õpilased sellise eriala, mille nõudlus on pea olematu. Kas on see teadmatus või mugavus? Saate selgus ka kurb fakt, et gümnaasiumist tulnute teadmised reaalladest ei ole piisavad selleks, et ülikoolis reaalteadustega hakkama saada. Kümne aasta pärast on energeetikavaldkonnas puudu 7000 töötajat ning insenerialal on puudus suur juba praegu. Kes tulevikus selle töö ära teeb, kas on need sisserännanud, vajalike erialaste teadmistega inimesed või Eesti noored? Mida

ülikoolid teha saavad, et suurendada reaalteaduste populaarsust?

Kui riiklikel koolidel on kohustus õpetada ebapopulaarseid erialasid, siis eraülikoolid pakuvad neid erialasid, mille eest ollakse nõus maksma. Tööandjate Keskliidu volikogu esimees Enn Veskimägi ütles: „Haridusasutustes on palju dubleerimist, samuti puudub töajuturul vajadus pehmete valdkondade, näiteks avaliku halduse ja ärijuhtimise järele.” Kuidas on lõhe haridussüsteemis nii väikeses riigis nagu Eesti, kus käibemaksu tõstmine korraldatakse ära kahe nädalaga, üldse võimalik?

Eraülikool vajab äramajandamiseks 1000 üliõpilast, kes on nõus õppemaksu maksma. Miks EBS ei võta suunda rohkem reaalteaduste valdkonna poole? Mulle väga meeldib EBSis õppida ja oleksin õnnelik, kui kool pakuks võimalust lisaks majandusharidusele omandada samas ka IT-eriala. Täna IT Kolledži toimetulek sõltub suuresti ettevõtjatest, kes on huvitatud sellest, et tulevikus oleks olemas vastava valdkonna spetsialistid. Järelikult on

eraettevõtted sekkunud haridussüsteemi ja nõus investeerima, et vähendada kääre töajuturu vajaduste ja kõrgkoolides toodetavate erialade vahel. Miks on koostöö ettevõtete ja ülikoolide vahel olematu? Kas ja kuhu selles pusles asetub Eesti riik?

Lisaks tekkinud lõhele toodetavate ametikohtade ja reaalse olukorraga töajuturu vahel

Terve talupojamõistus ütleb, et lähiaastatel väheneb kõrgkoolides üliõpilaste arv drastiliselt.

peavad ülikoolid lähitulevikus otsa vaatama demograafilistest näitajatest tulenevatele probleemidele. Kui 1983. aastal oli elussündide arv 24 155, siis 1993. aastal oli selleks 15 253 (Statistikaamet, demograafilised põhinäitajad, uuendatud 25.04.2011). Terve talupojamõistus ütleb, et lähiaastatel väheneb kõrgkoolides üliõpilaste arv drastiliselt. Viie-

mane aeg oleks hakata mõtlema sellele, kuidas üliõpilaste puudusest tulenev pikaajaline mõõn üle elada. Omalt poolt pakun kõrgkoolidele välja esiteks idee kohandada õppeprogrammid vastavalt töajuturu vajadusele ja teiseks võtta suund vanemate inimeste ümberõppele, kutsudes koolipinki tagasi need, kel kooliajast aastakümneid möödas, kes on omandanud haridusega ajale jalgu jäänud ning tahavad ennast täiustada ilma, et peaks taas nullist alustama. Oluline on haridusteele tagasi kutsuda ka 90ndate alguses ülikooliharidusest kõrvale jäänud täiskasvanud, kes vabakasvatuse lum-muses tegelesid hariduse omandamise asemel selle vastu protesteerimisega. Ümber- ja täiendusõpe päästaks erakõrgkoolid väljasuremisohust, tõstaks kõrgharidusega inimeste arvu, kasvataks ettevõtlust ja välistaks tulevikus noored, kes haridusteed valides teevad otsuseid teadmatuses või laiskusest.

Kommenteerib Heikki Päeva, õppeprorektor:

EBS on positsioneerinud ennast kõrgharidusmaastikul spetsialiseeritud ülikoolina – ärikoolina. Meie fookuskompetents on juhtimine ja sellele keskenduvad ka meie õppekavad bakalaureuseõppes doktorioppeni välja. Oleme püüdnud „üle oma varju” mitte hüpata ning see on toonud meile edu positiivsete akrediteerimistulemuste ja üleminekuhindamise protsessi suurepärase läbimise näol. EBS on saanud tähtsatu õiguse ärinduse ja halduse suunal viia läbi õpet kõikidel kõrgharidustaseme astmetel. Selles valdkonnas püüamegi ennast parimal moel arendada.

Laienemine uude sektorisse tähendaks EBSi jaoks kontseptsiooni muutust, sisuliselt uue kooli juurdetakitamist. Olen veendunud, et selline samm EBSi poolt ei oleks majanduslikult õigustatud ega lahendaks ka töajuturu vajaduste ja demograafilise situatsiooniga seotud probleeme.

Paljud ehk ei teagi, et aastatel 2000–2011 toimus EBSis õppetöö bakalaureusetasemel IT-juhtimise erialal. Selle programmi lõpetajaid on kokku 104. Huvi selle õppekava vastu oli algaastatel suur, kuid üleminekuga 3+2 süsteemile hakkas see aasta-aastalt vähenema. Jõudsimme järeldusele, et bakalaureusetase ei ole piisav IT-juhile. EBSi tulevikuplaanidest ei ole see eriala aga välja jäänud, uued mõtted on seotud magistrioppes. Oleme IT-juhtimise spetsialiseerumissuuna näol mõned aastad tagasi esimese katse juba ka teinud, mille tulemusena täienes EBSi vilistlaste pere 8 magistri võrra. IT-sektori tööturu ootused on aga seotud eeskärte IT-spetsialistide koolitusega ja selles ei suuda EBS kindlasti Eesti „suurtele” konkurentsi pakkuda.

Nendele, kellel kooliajast aastakümneid möödas, on EBSi ja EBS Juhtimiskoolituse Keskuse ukseid alati avatud olnud. Nullist ei pea alustama, abiks on VÕTA.

Ja lõpetuseks – ärijuhtimine ei ole EBSi vaates kindlasti mitte „pehme” eriala. Loodetavasti toetab seda mõtet ka meie üliõpilaspere.

Students vs. EBS

This time the competition is between Head of Admissions and Marketing **Sigrid Lainevee** and student of entrepreneurship and business administration and also student representative **Katri Teller**. Let's see who gets more points.

Luise Savik
luise.savik@gmail.com
Photos: private collection, flickr.com
(Eduardo Mueses, Svadilfari, Jeff Kubina)

1) What is the longest river of the world?

2) What is the highest mountain in the world?

3) Which is the largest coffee growing country?

4) Where does the river Volga flow out into?

5) Name the country that is called The Land of Rising Sun.

6) Name the city that is called The City of Canals.

7) What is the biggest island of the world?

8) Why does ice float on water but sink in alcohol?

9) What is the currency of Sweden?

10) Which contains the least amount of caffeine: coffee, tea or cola drinks?

11) Which composer wrote the ballet Swan Lake?

12) Celine Dion won the Eurovision song contest in 1988. What was the country she represented?

1) Amazon is the biggest river... maybe Nile is the longest then. (1p)

2) Everest. (1p)

3) Brazil. (1p)

4) Black Sea. (0p)

5) Japan. (1p)

6) My first idea is of course Venice. There are lots of canals. I say Venice. (1p)

7) Australia. But this is a continent. Greenland. (1p)

8) Because of density. (1p)

9) Swedish Krona. (1p)

10) I think cola drinks. (0p)

11) I don't remember at the moment. (0p)

12) I would say France. (0p)

8 p

1) Amazon or Nile... I think Nile. (1p)

2) Mount Everest. (1p)

3) Brazil. (1p)

4) Hmm... I really don't know... maybe into Black Sea? (0p)

5) Japan! (1p)

6) It has to be Venice. (1p)

7) Greenland I think... or actually England is bigger. Is England an island? OK, I say England! (0p)

8) Because water is heavier than ice, but ice is heavier than alcohol. (1p)

9) Swedish Krona – I don't think they ever want euro! (1p)

10) Cola drinks. (0p)

11) Tchaikovsky. (1p)

12) I remember this! It was a beautiful song in French, so maybe it was France! (0p)

8 p

Results are even score!

Answers:

1) Nile 2) Mount Everest 3) Brazil 4) Caspian Sea 5) Japan 6) Venice 7) Greenland 8) Water is denser than ice and ice is denser than alcohol 9) Krona 10) Tea 11) Pyotr Tchaikovsky 12) Switzerland

A fashion advertisement for S'NOB. The central figure is a woman with dark hair pulled back, wearing a long, double-breasted brown wool coat over a red, draped, low-cut dress. She is also wearing a sparkling, multi-strand necklace. The background is dark and moody, with a white sheer curtain on the left and a dark, possibly piano, on the right. The lighting is dramatic, highlighting the textures of the clothing and the model's features.

S'NOB

Ebsika kaardiga
soodustus 5%

Foorum keskus • Kristiine Keskus • www.snob.ee